

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafla ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafla ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

V borbi proti jetiki

Za odstranitev gnezd in legel delavske jetike

Najstrašnejša bolezen, za katero hira in umira naše delavstvo, je jetika. Da dobimo pravo sliko o vsakoletnih žrtvah, katere zahteva jetika od našega delavstva in od našega narodnega gospodarstva, navajamo nekaj podatkov Okrožnega urada za zavarovanje delavcev (OUZD) v Ljubljani.

V letu 1928. je bilo bolnih za jetiko 2278 (2,56 %) vseh zavarovancev. Bolezenskopodpornih dni je zahtevala jetika v tem letu 173.919, kar znaša 18,43 % vseh bolezenskopodpornih dni. Na vsakega zavarovanega delavca je prišlo 1,95 bolezenskopodpornih dni. Za jetiko je umrlo 184 delavcev, kar znaša 34,64 % vseh smrtnih primerov.

V letu 1929. je bilo bolnih za jetiko 2067 (2,18 %) vseh zavarovancev. Bolezenskopodpornih dni je zahtevala jetika v tem letu 132.544, kar znaša 13,52 % vseh bolezenskopodpornih dni. Na vsakega zavarovanega delavca je prišlo 1,40 bolezenskopodpornih dni. Za jetiko je umrlo 135 delavcev, kar znaša 23,98 % vseh smrtnih primerov.

Na vseh podporah (v gotovini, naravi in storitvi) je izdal OUZD v Ljubljani od 1. julija 1922. do 31. decembra 1930. 238.637,710 Din 13 p.

Od svoje ustanovitve pa do danes je OUZD v Ljubljani izdal za bolno delavstvo že četrta milijarde dinarjev; od tega zneska pride okrog 20 % ali okrog 50 milijonov dinarjev samo na jetiko.

Naše narodno gospodarstvo je izgubilo zaradi jetike od 1. julija 1922. pa do 31. decembra 1930. samo pri članstvu OUZD v Ljubljani

1.158.139 delovnih dni.

V tem niso všteti dnevi zdravljenja jetike od 52. tedna dalje kakor tudi ne izguba delovnih dni zaradi smrtnih primerov.

Kakšne ogromne številke bi dobili, ako bi poleg gorenjega računali še jetična obolenja svojcev članov OUZD, nadalje jetična obolenja delavcev, ki niso zaravaran pri OUZD (rudarjev, železničarjev in privatnih, javnih in državnih nameštencev) in jetična obolenja svobodnih poklicev (industrijcev, trgovcev, obrtnikov in kmetov).

Z zanesljivo gotovostjo smemo torej trditi, da zahteva jetika v Dravski banovini vsako leto tisoče človeških življenj in sto milijonov dinarjev izdatkov.

Zavedajoč se gorečih dejstev, je začel OUZD v Ljubljani odločen boj proti jetiki. V Ljubljani je ustanovil OUZD poseben protijetičen dispanzer za zavarovane delavce. Nadalje je organiziral OUZD poučna predavanja o jetiki s skioptičnimi slikami in filmi. Na pobudo OUZD se je ustanovila Osrednja protituberkulozna liga v Ljubljani.

Nadaljnji koraki protijetičnega delovanja OUZD so namenjeni ugotavljanju vseh jetičnih gnezd in legel. V tem cilju je OUZD ugotovil šte-

vilo jetičnih obolenj in bolezenskopodpornih dni v področju vsake izpostave. Na vsakega zavarovanega delavca je v letu 1929. prišlo povprečno naslednje število bolezenskopodpornih dni: pri izpostavi v Mariboru 2,30, Ljubljani 1,76, Zagorju 1,61, Kočevju 1,58, Ptuj 1,47, Murski Soboti 1,37, Konjicah 1,09, Krškem 1,06, Celju 1,05, Kranju 0,93, Slovenjgradu 0,92, Gornji Radgoni 0,92, Šoštanju 0,88, Trzinu 0,80, Kamniku 0,78, Logatcu 0,62, na Jesenicah 0,56 in v Novem mestu 0,43; povprečno 1,40.

Delo in težnje naših sadjarjev in vrtnarjev

Velik razmah Sadjarskega in vrtnarskega društva, ki je v 10 letih obstoja poraslo od 1000 na preko 9000 članov

Spričo ogromnega pomena sadjarstva in vrtnarstva za vse naše narodno gospodarstvo, zlasti pa za kmeta, ki ima vsak dan manj dohodkov, se je zbralo na redni občni skupščini Sadjarskega in vrtnarskega društva v Mariboru veliko število delegatov podružnic iz vse banovine. Prišlo bi jih seveda še več, če bi osrednji odbor dosegel polovično vožnjo po železnici.

Že v soboto dne 2. t. m.

Je zboroval odsek drevesničarjev

pod predsedstvom g. Kovačiča. Odsek ima 42 članov, ki vzgajajo v svojih drevesnicah blizu enega milijona naraščaja. Med drugim je bilo sklenjeno, da ostanejo tudi v bodoče v veljavi dosedanje cene v višini 15 dinarjev za drevo prve vrste, vendar se je poudarjalo, da so te cene samo okvirne.

Popoldne je bil

izlet v centralno drevesnico bratov Dolinškov

v mariborski okolici pod Kamnico. V tej veliki drevesnici je posajenih okrog 150.000 kosov sadnega naraščaja in okrog 70.000 podlag za vrtnice v 400 sortah; razen tega je v drevesnici še po več tisoč orehov, češpelj, sliv, češenj, višenj, marelic in tudi kakih 40 vrst ameriških breskev in pa najrazličnejše vrste ribizla, agrasa in jagod. Ta drevesnica je največja v državi in ima za naše sadjarstvo in vrtnarstvo ogromen pomen. Lastnik g. Dolinšek je pokazal tudi novodobno orodje, predvsem pa mali traktor »Pionier«, ki je uporaben za najrazličnejša dela.

V nedeljo dopoldne je bila seja osrednjega odbora Sadjarskega in vrtnarskega društva, kjer so odborniki pripravili gradivo za občni zbor. V nedeljo ob 14. uri je bila

redna letna skupščina Sadjarskega in vrtnarskega društva

v veliki dvorani Kazine na Slomškovem trgu, ki so jo delegati napolnili do zadnjega kotička. Zborovanje je otvoril podpredsednik g. Humek, ki je pozdravil zborovalce in opravičil predsednika, kmetijskega svetnika g. Rohrmana, ki zaradi bolezni ni mogel priti v Maribor. Predsednik g. Rohrman je poslal zborovanju pristrčno brzojavko z najlepšimi željami, ki so jo zboro-

valci sprejeli z največjim zadoščenjem in aplavzom. Iz teh podatkov je razvidno, da jetika najbolj pustoši v območju izpostave (ekspoziture) v Mariboru. Nato sledi v daljšem presledku izpostava v Ljubljani. Protijetično delovanje bo treba torej v območju teh izpostav najodločneje izvajati.

V bodoče bo OUZD v Ljubljani ugotavljal število jetičnih obolenj tudi po posameznih obratih. Na ta način se bodo morala brezpogojno najti vsa gnezda in legla jetike. Pri podjetnikih, katerih nameštenci prekomerno bolehalo za jetiko, se bodo storili nato koraki, da se bodo našli in odpravili pravi vzroki jetike (nezdrave delavnice, nezdrava stanovanja in podobno).

Za izvedbo tega načrta bo pa treba seveda še dosti napornega dela in dosti časa.

valci sprejeli z največjim zadoščenjem in aplavzom.

Podpredsednik g. Humek je nadalje izvajal, da je občni zbor pod vtisom desetletnice obstoja društva in pod vtisom glasovanja o nasvetovani združitvi društvenega glasila z glasilom Kmetijske družbe »Kmetovalcem«. Sadjarstvo je v tej dobi silno napredovalo. Kar se pa tiče naše domovine, lahko rečemo, da je

prospeh sadjarstva danes življenjsko vprašanje našega kmeta,

ki mu vsilja skoraj vsi drugi viri dohodkov. Društvo je v teh letih vzbudilo v vseh plasteh naroda ogromno zanimanje za sadjarstvo in vrtnarstvo, da sta obe stroki tudi pri nas silno napredovali. Sadje in zelenjava imata po najnovejših izsledkih znanosti največji pomen za zdravje človeka in največjo veljavo kot hrana. Zaradi nauka o vitaminih, ki so neobhodno potrebni za zdravje in razvoj človeka, sta postala sadje in zelenjava tudi vedno večji vir dohodkov. Da se pri nas stremiljenja društva izpolnijo v največji meri, je nužno potrebna krepka organizacija sadjarjev in vrtnarjev, ki naj pristopijo vsi v društvo, ki je že sedaj mogočen činitelj med drugimi narodnogospodarskimi organizacijami. Kar se združitve društvenega glasila s »Kmetovalcem« tiče, je bila zadeva že večkrat obravnavana in vedno odklonjena z ogromno večino.

Nato je podpredsednik g. Humek predlagal, naj zbor odpošlje

vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Aleksandru

in pozdravne brzojavke predsedniku vlade generalu Živkoviču, ministru za kmetijstvo dr. Šibeniku in banu dr. Marušiču. Predlog je bil sprejet z velikim aplavzom in navdušenimi klici: Živio kralj!

Zastopnik banske uprave g. inž. Zidanšek je nato pozdravil zborovalce v imenu banske uprave, ki spremlja delovanje društva z vso dobrohotnostjo in ga kolikor mogoče podpira. Za njim je govoril v imenu mariborske občine magistratni svetnik g. Rodošek, ki je v svojem pozdravu poudarjal velike koristi Maribora od napredka sadjarstva. Zato želi društvu naj-

večjih uspehov. Njegovim željam se je pridružil glavni odbornik Kmetijske družbe gosp. Srečko Robič, za njim je pa govoril v imenu sadjarske in vinarske šole v Mariboru in za društveno podružnico še ravnatelj g. Priol.

Po govorih je prečital tajnik, nadzornik gospod Škulj,

tajniško poročilo.

Iz poročila posnemamo, da se je število članov v desetih letih društvenega delovanja podesetorilo in da ima društvo sedaj že nad 9000 članov in 166 podružnic, od katerih je bilo osem ustanovljenih že letos. Z društvom je pa raslo tudi njegovo glasilo «Sadjar in vrtnar», ki prinaša najkoristnejše članke o vseh vprašanih obeh strok in tudi lepe slike. Splošna želja je, da se list razširi, če bo dopuščala blagajna. Podružnice so bile v večini prav delavne in so skrbale za pouk svojih članov s prirejanjem poučnih tečajev in predavanj. Delovalo ni le nekaj podružnic, in sicer Bled, Hoče, Dvor, Stari trg, Velika Loka in Velike Lašče. Sijajno je uspela sadna razstava v Naklem pri Kranju in po podružnicah je bilo 227 predavanj in 117 tečajev in poučnih izletov, katerih se je udeležilo po 40 do 50 članov. Predavanjem in tečajem je prisostvovalo nad 15.000 včlanjenih in nevčlanjenih poslušalcev. Poročilo, žal, ne omenja, da je bila podružnica v Ljubljani najdelavnejša, saj je prirejala od jeseni pa do velike noči predavanja vsako sredo, tri mesece pa celo tečaj, ki je vsak mesec trajal po pet večerov. Razen tega je priredila tudi praktično predavanje o obrezovanju trt na lastnem velikem vrtu sredi mesta v Gradišču ob Gregorčičevi ulici. Več predavanj, ki so bila zadnje mesece v predavalnici mineraloškega instituta na vseučilišču, je obiskalo tudi čez 300 oseb iz vseh slojev. Podružnice imajo 31 drevesnic s 77.313 drevesi, kar kaže izdaten napredek od minulega leta. Po prizadevanju podružnic so člani posadili 20.250 dreves deloma iz lastnih drevesnic, deloma nabavljenih po normalnih pa tudi po znižanih cenah. Društveno glasilo «Sadjar in vrtnar» je izhajalo redno, štiri številke so pa izšle celo v povečanem obsegu, 12. številka pa je bila priložena barvana priloga mnogo obetajoče sorte jonatan.

Knjiga «Sadni izbor» je razprodana. Ako bo mogoče, izide lepa knjiga v drugi izdaji. Lani je izšla prepotrebna knjiga ravnatelja g. Priola, «Spravljanje, razbiranje, vlaganje, shranjevanje in razpošiljanje sadja».

Dne 13. septembra lani je bila anketa strokovnjakov, na kateri se je razpravljalo o enotnih smernicah pouka po predavanjih in tisku, o določanju vrst, o sadnih ogledih in razstavah in o smernicah za bodoče sadne razstave in glede na sadni izbor. Podane so bile smernice za sadno trgovino in za pospeševanje vrtnarstva.

Ker

povzročja zajec našim sadjarjem vedno večjo škodo,

je posvetil vedno delavni glavni odbor posebno pažnjo novemu lovskemu zakonu in predložil utemeljene predloge v zaščito sadjarstva. Zaradi intenzivnejšega pospeševanja sadjarstva in vrtnarstva je

sklenil glavni odbor, namestiti posebnega strokovnjaka, ki naj bi poučeval in svetoval po podružnicah, v prostem času pa pomagal pri upravi v pisarni.

Ker pa društvo samo ne zmore tega izdatka, je odbor naprosil bansko upravo za podporo.

Poročilo tajnikovo so zborovalci odobrili soglasno, nato je pa tajnik, nadzornik gosp. Škulj, podal obširen pregled podružnic in delovanja v letu 1930.

Iz poročila blagajnika,

profesorja g. Josipa Verbiča, posnemamo, da je imelo društvo 279.292,53 Din dohodkov in 222.029,31 Din izdatkov in 72.078,72 Din čistega premoženja. Proračun za leto 1931. izkazuje 273.621,22 Din dohodkov in izdatkov.

Vseučiliški profesor g. dr. Jesenko je pozdravil zborovalce in poudarjal njihov požrtvovalni idealizem za napredek sadjarstva in vrtnarstva, nato je pa prečital več točk blagajniškega poročila, ker so se nekateri izdatki, zlasti še osebni, prav znatno zvišali. Tako znašajo namreč osebni izdatki nad 56.000 Din. Blagajnik profesor g. Verbič je odgovoril, da so se povisale nagrade g. Humku kot uredniku lista na 10.000 Din. Podpredsednik je izjavil, da takoj odstopi, če se mu očitajo letna plača in še posebne nagrade za posamezne članke. Kar se pa tiče ekspedicije lista, ki jo oskrbuje njegova soproga za 9000 Din, pa s tem društvom le prihrani, ker bi vsaka tiskarna računala več.

Tajnik g. Škulj se je zavzel za glavni odbor, zlasti pa za g. podpredsednika in sebe, češ, da se v teh časih ne more delati zastonj. Podpredsednik g. Humek je pa opravičil povečanje oseb-

nih izdatkov s prebitkom, ki je znamenje dobrega gospodarstva, in omenil, da glasilo lahko tekmuje z mnogimi drugimi revijami te stroke.

Nadsvetnik gosp. Bukovec iz Ljubljane je priporočal,

naj se poročila o tajniških in blagajniških poslih objavljajo že prej,

da jih lahko delegati proučijo. Član glavnega odbora g. Omerša iz Kranja je predlagal zahvalo tajniku in uredniku.

Preglednik računov g. Kranjc iz Ljubljane je nato izjavil, da ne more predlagati absolutorije, ker ni mogel odobriti postavke, ki izkazuje deset odstotkov provizije za podpredsednika gosp. Humka od nabranih oglasov, ker društvo ni pridobitno podjetje. Nadalje pa tudi zaradi tega ne, ker pri nekem računu ni potrdila. Podpredsednik g. Humek je izjavil, da res sprejema kot urednik tudi provizijo od inseratov, a delegat ljubljanske podružnice g. Gaber je pojasnil, da spada zbiranje oglasov v področje uprave lista, česar pa g. podpredsednik gotovo ni vedel.

Blagajnik, prof. g. Verbič, je nato pojasnil, kako je z računom za znamke, potem pa je gospod Petkovšek predlagal konec debate. Podpredsednik g. Humek je zaprosil občni zbor za odobritev računa, kar je ta tudi storil in je zato preglednik g. Kranjc

predlagal absolutorij, ki so ga zborovalci soglasno izglasovali.

Pri volitvah dveh nadzornikov, kakor se sedaj imenujejo pregledniki, se je oglasil k besedi znani strokovnjak, nadučitelj g. Levstik, ki je za nadzornika predlagal dva Štajerca, namreč gg. Jurija Vugoa in Jožefa Gabrščeka iz Celja, češ, da se popravi krivica, ker sta bila sedaj za preglednika dva Kranjca.

Glavna točka občnega zbora je bilo pa sklepanje o združitvi društvenega glasila s «Kmetovalcem». Na predlog g. Omerse je prečital tajnik g. Škulj dosedanje sklepe podružnic in ugotovil, da je za združitev glasovalo samo pet podružnic, proti njej pa 41. Nato je predsednik ljubljanske podružnice, profesor g. Lovše, predlagal, naj se združitev soglasno odkloni. V resnici so

z največjo odločnostjo glasovali za samostojno glasilo «Sadjarja in vrtnarja»

vsi delegati in le eden je bil za združitev s «Kmetovalcem».

Ivan Albrecht:

Jeza usode

Za trenutek je tako pregnala neprijetne misli. Sedla je na divan in se lotila vazenja, vendar ji ni šlo. Začela je pregledovati obleke in pomerjati za naslednji dan. Ali kar je tudi poskusila, vse se ji je zdelo preslabo za tekmovalstvo z Olgo. Nejevoljna si je ogrnila plašč, požvižgala sira-stemu lovskemu psu in odšla proti pristavi. Spetoma je zagledala v dalji par. Bila sta valpet in ciganska pevka. Izza debela stare tepke je videla gospa Klara, kako se je Henrik Zechner sklonil k ciganki in jo poljubil.

«No, lepa družčina», je jezno zamrmrala gospa Klara.

Pričakala je valpta in ga osorno vprašala: «Od kdaj je navada, da se grajski bratijo s cigansko družatjo?»

Henrik Zechner je zardel. V vidni zadregi je zatrjeval, da je hotel izvedeti od ciganke, kje tabore njeni ljudje, ker bi jih nato s pomočjo ljudi grofa Herberta lahko zajeli.

«Meni se pa le zdi, da vam je bil v mislih čisto drugačen lov», je pikro odvrnila gospa Klara in se vrnila v grad, medtem ko se je valpet pomudil na pristavi.

«Vrag te jaši», je godrnjal sam zase, «kako so vsi pičeni na cigane! A mala je le lepa! Glavo bi stavil, da je v rodu z grofco Olgo!...»

Misel ga je popolnoma prevzela.

«Čudni gnezdi sta ta dva gradova», je dalje pletel svoje misli. «Vse je tako svečano tod in

tako skrivnostno, pa vendar kaže, da svetli vitez zakriva gnojne rane...»

Tiho in zadovoljno se je nasmešnil, ko je pomislil, kaj bi bilo, ako bi vse tajnosti bučile na dan.

«To bi bilo novic po gradovih», se je veselil. Vendar se je kmalu otreseel takega razmišljanja. Ciganka ga je bila razpalila in se mu je zdaj zahotelo ljubezni. Odbral si je svojega konja in se z izgovorom, da pojde pogledat koruzna polja, zapodil proti Bregu, kjer ga je v mladi vernosti ljubilo zalo kmetško dekle. Med potjo je naletel na ženšče, ki je javkalo za grmičevjem ob poti. Bil je ne bi niti opazil, da ni zamoledovala:

«Milost, milost, prejasni gospod mladi! Naj vam sile solnce zlato, naj vas ljubi mesečina ble-da, naj vas čuva sreče zvezda...»

«Pasja vera», je prekinil valpet ploho njenih blagrov, «kaj se vlačiš tod, babura?»

«Ojme, svetli biser, zali vitez», se je prihulila ženska, «rada bi vam povedala srečo...»

Henrik se je zasmejal:

«Srečo? Pravi jo sebi!»

«Oj, nikarte, sokol bistr! Mene ni zibala sre-ča», je zategnila baba. «Nerojeni mi je bilo so-jeno gorje! Ali milost vaša je kot solnce...»

Dasi je govorila samo razcapana babura, se je njeno povelečevanje vendarle laskalo valptu. Raz-jahal je konja in se zagrohotal:

«No, daj, da vidim, koliko veš in znaš! Povej mi kaj iz prošlosti moje!»

Ženska je pazno motrila njegovo desno dlan, nekaj časa molčala in se nazadnje zavzela:

«Joj, oj kaj mi kaže vaša prelepa roka! Jasni gospodi služite, preblagemu gospodu Lotarju, a sreča vam je mila kakor roži pomladno solnce. Ni še solnce enkrat prehodilo svoje poti od iz-toka do zapada, kar vam je pela krasotica iz rodu, ki je rod prelepe Olge, gospe mogočnega gospoda Herberta...»

Pri zadnjih besedah je ženska skrila obraz, da ni mogel Henrik Zechner opaziti, kako se je pošastno zablistalo v njenih očeh.

«Kaj budališ?» jo je nahrulil, dasi mu je bilo njeno govorjenje po volji. «Zdaj vidim, da ne veš čisto nič! Jaz sem vitez!»

«Da, gospod prejasni», je ženska še niže sklonila glavo, «vaša roka pravi, da ste Henrik Zechner, predobri valpet gospoda grofa Lotarja.»

Mladi mož je izbulil oči. Žensko izdaja že njena beseda, da je tujka, pa vendar ve natanko, kdo je on!...

«Do duže, baba», jo ostro zaroti, «če veš ti, kdo sem jaz, bi se spodobilo, da mi tudi poveš, kdo si ti...»

Ženska šine kvišku, se visoko vzravna in mu pogleda predrzno v oči. Valpet se nehote naslo-ni na svojega konja, tako čudno ga presune ta pogled.

«Jaz sem Margit», tiho sikne ženska in se okrene.

Prede se je Henrik Zechner prav zavedel, s kom je govoril, je ženska izginila, kakor da se je vdrla v zemljo.

«Ali se mi sanja ali blodijo duhovi tod?» se je stresel in je bil ves omotičen. Zjahal je spet

Ker je potekal čas, na žalost ni bilo mogoče obširneje razpravljati o predlogih glavnega odbora in podružnic. Osrednji odbor je

predlagal sodelovanje s sadjarskimi zadrugami

in ravnatelj g. Jankovič z Dobrne je izvrstno utemeljeval predlog, češ, da se s sodelovanjem izločijo prekupci in dobiček ostane kmetu-sadjarju. Društvo naj povsod poudarja vnovčevanje sadja po zadrugah in poučuje svoje člane o pravilnem spravljaju in ravnanju s sadjem. Veletrgovec s sadjem, g. Pevec, se je pritožil, da ga podpredsednik ni pozdravil kot predsednika Društva trgovcev s sadjem in se je izjavil proti sodelovanju, češ, da pomeni žaljenje trgovcev. Gosp. Humek mu je pa pojasnil, da žaljenja sploh ni bilo in da je g. Pevec tudi šele na koncu svojega govora povedal, da govori v imenu trgovcev. Nadalje je g. Jankovič prosil g. Pevca, naj nastopi proti onim tovarišem, ki so z lopato nakladali jabolka v vagone in s tem jemali našemu sadju ugled v inozemstvu.

Strokovni učitelj kmetijske šole na Grmu, inž. g. Flego, je tolmačil želje nove Sadjarske zadruge v Novem mestu,

naj društvo osnuje po podružnicah zbiralnice za sadje, ki naj sodelujejo z mariborsko zadrugo,

in izjavil, da je novomeška zadruga pripravljena dati vse sadje. Vse zadruge naj bi sadje pravilno vlagale in prebirale, pa bi bilo mnogo več denarja. O zelo umestnem predlogu se ni razpravljalo, ker spada na sadjarski kongres. Nato je občni zbor odobril

pristop k mariborski Sadjarski zadrugi soglasno.

Med nadaljnjimi predlogi je bila zahteva litijske podružnice,

naj glasilo objavlja več člankov o vrtnarstvu,

kar je urednik g. Humek obljubil, če bo mogoče povečani list. Predsednik ljubljanske podružnice, profesor g. Lovše, je nato utemeljeval predlog o nastavitvi plačanega strokovnjaka, ki bi opravljal tudi tajniške posle. Predlog je bil soglasno sprejet. Podružnica Vič je

konja in kakor megla odjezdil k svoji ljubici, toda bil je tako raztresen in zamišljen, da ga je mladenka venomer plaho vpraševala, kaj mu teži srce. Bolj ko ji je zatrjeval, da mu ni nič, bolj se je ljubica bala zanj.

«Da bi le ne bil uročen,» je vzdihnila nazadnje, «ko se boja spet cigani klatijo tod okrog.»

«Cigani?» jo je prekinil valpet.

«Da, teh se varuj!» ga je svarila mladenka.

V nadi, da še kaj izve, je vprašal Zechner, zakaj naj bi se jih moral bati, dekle pa mu je nato začelo pripovedovati zgodbo o pokojnem grofu Juriju in njegovi ljubici. V zrcalu ljudske domišljije je bila še vse strašnejša kakor jo je pripovedovala Margit sama svoji nečakinji. Poleg tega je izvedel nekaj, kar mu dotlej še ni bilo znano. Deklina je namreč pripovedovala, da so se bili takrat, ko se je ženil grof Herbert, pojavili v okolici cigani, ki so pripovedovali kmetom, da bo mladi par nesrečen. Napovedovali so, da zakonca ne bosta imela otrok, a če bi jih kaj bilo, da ne bodo mladima v srečo.

Valpet Henrik se je nasmehnil, vendar mu je vse brnelo po glavi. Ne da bi ga presunilo, kar je bil slišal, le nekšna razposajenost ga je obšla. Smeh ga je dražil ob misli, da cigani prihajajo, pa najsi jih na Herbertov ukaz Bartol Rottenkörnér še tako preganja.

Ko je potem zvečer jezdil domov in srečal Herbertovega valpta, si ni mogel kaj, da ga ne bi bil podražil, vendar ni niti slutil, da prihaja tudi Bartol sam od tiste Margit, ki je bila popoldne njega vznemirila s svojim vedeževanjem.

Isto popoldne, ko je Bartol Rottenkörnér po tolikih letih spet videl ciganko Margit, ki je bila malo pred njim vedeževala Henriku Zechnerju, se je vrnil grof Lotar z gornjega gradu nekam otožen domov. Obiskal je bil brata Herberta in se pri tem zapletel s svakinjo Olgo v najrazličnejše pomenke. Bil je čisto tak kakor njegova pokojna mati: mehak, plah in neodločen. Tudi po vnanje ji je bil močno podoben. Isti kostanjevi lasje, iste rjave oči, da, celo iste obzirne kretnje so bile značilne pri njem kakor nekoč pri njegovi materi. V svakinji je spoštoval žensko, ki jo je občudoval ne le zaradi lepote, ampak morda še bolj zbog njene očarljive duhovitosti in samostojnega presojanja in pojmovanja vseh vprašanj in dogodkov. Dokler je še živel njegov oče, je nekaj časa iskreno mislil nanjo in tega tudi ni preveč skrival. Zdelo se mu je pa, da očetu ni nič kaj po volji njegovo nagnjenje do te mladenke. Zato ni Olgi nikdar omenil, kaj čuti zanj, dasi je prihajala še potem, ko je bil Bog gospo Kolet: že poklical k sebi, za nekaj časa redno vsako leto z gospodom Valterjem v grad. Da misli na Olgo tudi Herbert, se mu ni niti sanjalo. Šele takrat, ko so bili vsi, oče Jurij, Herbert in Lotar, pri pogrebu grofa Valterja, se mu je zazdelo, da njegov brat nekam nenavadno iskreno sočustvuje z gosposkično Olgo. Globoko v srcu ga je zabolelo to spoznanje, zlasti ko je opazil, da Olgi pozornost njegovega brata ni neljuba. Nikakor pa se ni mogel povzpeti do tega, da bi bil začel tekati at z bratom. Tiho se je umaknil in skušal prebčeti

Jugoslavija očaruje...

**njena solnčna obala...
njena čarobna jezera...
in zobje njenih prebivalcev.**

Njena obala obžarjena s svetlim solncem, njena jezera bogata redkih čarov so kakor zobje njenih prebivalcev dragocen dar lepe prirode. Ali zato vendar s preudarnostjo stotisoče Jugoslovani neguje svoje zobé s Sargovim Kalodontom. Blagodejna pena te zobne kreme polepšuje zobé z blestečo čistoto in čuva usta nalezljivih kali.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

prevaro svojih skritih sanj. Odpravil se je bil tja daleč za Nemški Gradec, kjer je imel sorodnika po materini strani, čudaka, ki je živel sam zase v svojem gradu ko v luknji krt. Tujina mu sicer ni mogla zatemniti Olgine slike v duši, vendar mu je pomagala toliko, da se v njem ni naselila zavist. Poleg tega se je bil v tujini z veliko vne-mo posvetil raznim znanostim in učenostim, da bi tako laže in tem bolj gotovo premagal svojo lastno bolečino.

Ko se je bil malo pred očetovo smrtjo vrnil domov, se je bilo nekdanje hrepenenje umaknilo občutje tople udanosti, slične oni, kakršna veže pobožnega kristjana s poveličano lepoto svetnice. Gotovo je žalost oplemenitila Lotarjeva čustva. Medtem ko je namreč Herbert sprejel očetovo smrt kot neizogibno naravno nujnost, je Lotarja dogodek globoko presunil. Ko je videl moža, ki ga je bil vaje gledati kot živo potrdilo oblasti in moči, nemega v krsti, mu je bilo, kakor da gine ves svet okrog njega. Le zavest brezupne ničnosti je bila živa in tako močna v njem, da se je zgrudil na kolena in izlil v solze svojo jedko bolečino. Ko pa so duhovni med popevanjem turobnega korala zadnjič blagoslovljali pokojnikovo truplo, se je Lotarju zahotelo, da bi legel kraj očeta in se na veke umiril ob njegovi mrtvi strani.

V tistem trenutku je zagledal Olgo. V žalni črnini je bila kakor kip miru in tihe veličine, nedotakljiva in sveta. In Lotar jo je gledal kakor solnce nad seboj...

(Dalje prhodnjič.)

predlagala ustanovitev blagovnega oddelka,

pri katerem bi nakupovali člani vse potrebščine, dobiček pa bi društvo porabljal v korist članstva. Podpredsednik je bil proti blagovnemu oddelku, češ, da ima vse potrebno v zalogi Kmetijska družba. Delegat nadsvetnik g. Bukovec iz Ljubljane je zato stavil vprašanje, koliko daje Kmetijska družba društvu provizije od teh kupčij, pri čemer so zborovalci izvedeli, da nimajo od teh nakupov nikakih koristi. Zato je g. Bukovec obširno utemeljeval svoj predlog, naj društvo nasloni svoj blagovni oddelak na blagovni oddelak Čebelarstva društva, ki je mnogo manjše kakor Sadjarsko in vrtnarsko društvo, pa vendar izkazuje že prav znatne dobičke. Občni zbor je nato sklenil, naj o tem vprašanju odloči glavni odbor.

Več podružnic je zahtevalo odločno obrambo proti zajcu

In občni zbor je naročil glavnemu odboru soglasno, naj pošlje glede tega spomenico banski upravi. Podružnica Braslovče je zahtevala izdejstvovanje podpor za zatiranje škodljivcev, a referent banske uprave inž. g. Skubic je obširno razložil, da banska uprava razdeli mnogo več podpor, kakor se misli, in jih bo še nadalje izdajala. Ljubljana se je zavzela za olajšanje pravilnika o uvozu semen iz inozemstva, kar je pa bilo ministrstvo odbilo. Prav važen je bil predlog, ki ga je utemeljeval ljubljanski delegat upravitelj g. Lap,

naj društvo čim najbolj pospešuje pridelovanje takih semen doma, ki jih sedaj uvažamo.

Drugi ljubljanski delegat, nadzornik g. Štrekelj, je pa utemeljeval predlog

za večjo skrb za strokovni naraščaj in pa predlog, naj se na vseh moških in ženskih učiteljskih nastavi strokovno izobražene učne moči za sadjarstvo in vrtnarstvo.

Predloga sta bila soglasno sprejeta s splošnim odobravanjem. Po kratkih razgovorih o drugih važnih predlogih, kakor o znižani vožnji na železnici, o sodelovanju pri zakonu o poljski škodi, o prireditvi velike sadne razstave in podobnem, je občni zbor določil Celje za bodoči občni zbor. Nato je pa podpredsednik gosp. Humek zaključil lepo uspelo zborovanje z zahvalo udeležencem.

V ponedeljek dopoldne je bil v isti dvorani sadjarski kongres,

na katerem sta poročala ravnatelj g. Prfol in ravnatelj Sadjarske zadruge g. Rudl o sadni kupčiji, kar je pač najvažnejše vprašanje za naše sadjarje. Izredno zanimivo in strokovno na višku je bilo predavanje referenta za sadjarstvo pri banski upravi inž. g. Skubica o zatiranju sadnih škodljivcev, o sredstvih in o vprašanju ob-

veznega zatiranja. O predlogih drevesničarskega odseka je pa na kongresu referiral znani drevesničar g. Dolinšek iz Kamnice. Sadjarji so sprejeli mnogo važnih sklepov in smernic, popoldne so si pa ogledali sadovnjake g. Mioviča in drugih v Št. Ilju pri Mariboru.

Upamo, da bodo živahna in stvarna zborovanja sadjarjev in vrtnarjev rodila najlepše uspehe.

Nepotrebne pravde

Vse nesmiselne pravde naj bi se onemogočile vnaprej

Star in resničen je pregovor: Pijanec se izogni s senenim vozom. Prav isti pregovor velja glede pravnih. Če le moreš, potrpi in ne sili za vsako malenkost v pravdo. Pisana postava in tvoja namišljena pravica sta si dostikrat v ostrem nasprotju. Ko obvelja pisani paragraf, se čuti celo prikrajšanega in robatiš nad pravico, sodniki in advokati. Da ne bo nepotrebne jeze, je edina pot, da se sploh izogneš tožarstvu.

Zgodi se pa, da te proti tvoji volji prisilijo v pravdo in se tako izcimijo dolgotrajne pravde, ki povzročijo mnogo gorja, saj so upropastile pravde že velike kmetije in spravile bogate gospodarje na beraško palico.

Te dni je pisec teh vrst zvedel za tole čudno pravdo: Po meji med dvema njivama je vodila od pamtiveka pehotna pot. Prigodilo se je pa, da je kupil en sam gospodar obe njivi in je brez nadaljnega napravil iz dveh eno samo njivo. Pri tem je seveda morala izginiti pot.

Porabniki poti pa niso bili zadovoljni s tem samolastnim ukrepom novega gospodarja in so dvignili občinsko komisijo v tej zadevi. Občinska komisija je zaslišala porabnike poti, ki so hodili 50 do 70 let po njej, in je naložila gospodarju, naj pot spet napravi tam, kjer je bila. Gospodar je sicer obljubil ustreči zahtevi, vendar pa ni izpolnil ukaza komisije. Da pridejo sosedje do potrebnega pota, so tožili lastnika njive. Vrstile so se razprave in komisije dve leti, tako da je prišla pravda prav pred stol sedmorice, ki je seveda presodil, da mora novi lastnik pot vzpostaviti. Pravda je požrla petnajst tisočakov.

Vsak pameten človek se vprašuje, kako je sploh mogoče voditi pravdo preko vseh instanc, ko je že naprej jasno, da je ravnal tisti, ki je izoral letošnjo pot, proti veljavnemu zakonu. Za

take primere bi bilo res potrebno oblastvo, ki bi postavilo brez pravde red, kakor napravi to zapriseženi zemljemerec z mejami. Podobnih primerov je najti povsod, zato bi bilo pač umestno, da oblastva nekaž ukrenejo, da ne bodo nepotrebne pravde uničevale kmetije.

Politični pregled

V Bukarešti je bila te dni zaključena

tridnevna konferenca Male antante,

ki se je bavila med drugim s splošnim političnim položajem v Evropi, z vprašanji, ki so v zvezi z bližnjim zasedanjem sveta Društva narodov, dotaknila se je tudi vprašanja razorožitve, zlasti pa je pretresala vprašanje nameravane carinske zveze med Nemčijo in Avstrijo. Posvetovanja so potekla v najlepši skladnosti in se je doseglo soglasje v vseh vprašanjih.

V Bolgariji se je končala vladna kriza na ta način,

da obdrži vlado prejšnji ministrski predsednik Ljapčev z vsemi prejšnjimi ministri.

Med opozicijo vlada proti taki rešitvi krize veliko nezadovoljstvo, dočim v vladnih krogih naglašajo, da je to edino mogoča rešitev. Vlada bo dalje upravljala državo, dokler narod z volitvami ne izreče svoje sodbe.

Najboljši prijatelj.

Miha: «Ali je Gašper res pobegnil s tvojo ženo? Mislim sem, da je tvoj najboljši prijatelj?»

Boltežar: «Saj je moj prijatelj; samo on tega še ne ve...»

Soteščan:

Izgubljena sreča

Povest iz vaškega življenja.

«Ne bodi vendar sitna!» jo je mož uganjal.

«Ni mogoče», je dvomil Brezar. «Fant se z deklinami ne ukvarja.»

«Seveda, tebi bo pravilo», mu je zabrusila. «Ali ne veš, kako poje tista pesmica: 'Ni treba vedeti ljudem, kar znano tihi je nočem...'»

«Mar je tebi povedal?» Rožanc je zamislil z levim očesom in zapel potihom: «Ta tretja roža roženkravt: ni treba starim babam pravt...»

Urša je odložila cekar in široko sedla. Preslrljivo ju je pogledala in rekla: «Škoda, da nista hlače. Oba skupaj ničesar ne vesta.»

«No, pa ti govori», ji je mož prepustil besedo. «Kaj me briga!» mu je kljubovala.

Brezar ni hotel biti jezen, ker se je bal zamere. Pogledal je na uro in godrnjal nad sinom, ki še vedno ni prišel s sejma.

«Fant ima svoje opravke», je zopet porogljivo namignila.

«Kakšne?» je Miho ponovno ujezilo.

«Odpustke izbira...»

«Komu neki?» je bil radoveden.

«Kaj praviš, komu? To se boš začudil!»

«Kar povej, Urša!» Starec je slutil, da bo razočaran.

«Pa veš, da me ne smeš izdati. S Sevečo Julko sta hodila po sejmu kakor ženin in nevesta.»

«Oho!» Rožanc se je zaničljivo posmešnil. Brezarja je zbolelo.

«Urša, ali je res?» ji kar ni mogel verjeti.

«Ali misliš, da lažem?»

«Z bajtarico hodi», se je razjezil. «Sram ga bodi!»

Rožanc ga je začel miriti: «Miha, to je bolezen mladih ljudi, nikar mu ne zameri. Glej, da ga čimprej oženiš. Tako ga boš ozdravil.»

«Sramota za našo hišo», je udaril ob mizo. «Mar sem se trudil za berače?»

«Miha, daj si dopovedati, saj še nista poročena. Pri vas bo treba denarja, Seveča pa nima.»

«Še koča ni njegova», je vedela Urša.

«Ali slišiš?» ga je Brezar opozoril. «Pa naj fant napravi kakšno neumnost!»

«Zato pa nikar ne odlašaj!»

Vsi trije so nenadno utihnili. Ivan je stopil v sobo.

«Fant, pit pojdi», mu je zaklical Rožanc.

«Domov bi pognal, vola sta lačna», se je izgovarjal.

«Šele zdaj to veš?» mu je dal oče pod nos, ne da bi ga pogledal.

«Pol ure sem ali tja, s tem še ne bo nič zamujenega», ga je vabil Rožanc vedno prijazneje.

Ivan se je počasi približal in zvrnil kozarec vina. Oče je gledal v stran, izpregovoril ni nobene besede. Na obrazu se mu je poznala strahovita jeza.

«Sedi», ga je silil Rožanc. «Ali si lačen? Boš kaj prigriznil?»

Rožanka se mu je posmešljivo odmaknila. Ivana je zbolelo; spomnil se je, da ga je videla na sejmu. Srečala sta se, ko sta hodila z Julko po trgu. Zdaj ga je izdala.

«Domov grem», se je obrnil. Za vse na svetu ni mogel sedeti v družbi ženske, ki ga je očrnila očetu.

«Mar se me bojiš?» se je norčevala.

«Pozno je že», je odšel proti vratom.

«Ostani, Ivan», ga je Rožanc hotel pridržati.

«Pusti ga, naj gre», je zarežal Brezar.

Rožanc mu je pomignil, naj molči, in je ponovno poklical fanta, ki pa se ni hotel več vrniti. Zunaj si je obrisal čelo; sam ni vedel, zakaj se mu je tako hitro oznojilo. Nato je odvezal vola in ju pognal proti Razorju.

V krčmi je nastala mučna tišina. Brezar je spravil v žep ostanke črnega kruha; ni se mu ljubilo jesti. Poparjen je bil tudi Rožanc, vendar ni hotel tega očitno pokazati.

«Urša, Urša, vse si pokazila», je oponašal ženi.

«Moj Bog, kaj sem pa rekla?» se je branila krivde.

Lotil se je tudi Brezarja, češ: «Preveč si se mu pokazal. Ne znaš se zatajevati.»

Pa mu je odvrnil: «Ne bom se hlinil, nisem hinavec. Kar mislim, povem odkrito, četudi se zamerim.»

«Nocoj si mnogo pokvaril. Lahko bi bil postavil temelj. Pa si ga podrl, še preden smo začeli...»

«Na to pa res nisem mislil», se je pričel kesati.

ZVEČER

Schichtova
Ženska hvala
Prašek za pranje**SCHICHTOVA METODA**

je udoben in temeljit način pranja, po katerem se ravna že več tisoč žen. To je tako enostavno: zvečer namočiti v raztopini Ženske hvale, zjutraj enkrat izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

ZJUTRAJ

Schichtovo
Terpentinovo milo**TO JE CELO DELO PRI
SCHICHTOVI METODI****GOSPODARSTVO****Kmetijski pouk****PRILIKA DELA KUPČIJE.**

Znan pregovor pravi: Prilika dela tatove. Ta pregovor se dá smiselno porabiti tudi za kupčijo. Tudi za kupčijo je treba prilike. Kaj pa so sejmi drugega kakor prilike za kupčijo z raznimi pridelki in proizvodi. Na živinskih sejmih je prilika za živinsko kupčijo, na blagovnih pa za različno blago. Podoben namen imajo tudi kmetijske in druge razstave, ki jih časovno prirejamo.

Za vino in sadje prirejamo razstave in sejme, da nudimo potrebno priliko za kupčijo. V zadnjih letih smo prirejali na ljubljanskem velesejmu v ta namen tudi razstave sira, masla itd.

Bolj stalno pospešujejo tako kupčijo javne stojnice in točilnice, ki jih napravljajo po večjih krajih. Na ta način gre blago še uspešneje izpod rok, ker je s tako prodajo podana še ugodnejša prilika za kupčijo.

Vinska kupčija zahteva danes posebno dobrih prilik. Splošno pričakujemo od delovanja vinarskih zadrug ugodnejše vnovčevanje, toda za ustroj in vodstvo takih zadrug manjka pri nas še potrebnih pogojev. Zato si moramo pomagati zaenkrat tudi na druge načine.

Doma ne moremo čakati na vinske odjemalce, kakor smo delali svojčas. Preveč je danes konkurence. Naša Gorenjska je poklicana, da bi točila dolenjska vina, toda če bomo samo na to čakali, nam bodo drugi vinorodni kraji pred nosom odvzeli ves gorenjski trg.

Dalmatinci so odprli že številne vinotoče po Ljubljani in drugod, celo po vinskih krajih naše Dolenjske. Ustvarili so si na ta način ugodne prilike za prodajo svojega pridelka. Dolenjci pa gledamo in čakamo. Dajmo jih tudi na Dolenjskem posnemati! Dolenjska vina dajejo za polletni čas najbolj priljubljeno pijačo. Treba je pa, da jih spričo današnje vsestranske in močne konkurence spravimo v promet. Poiščimo prilike, kakor delajo drugi vinorodni kraji!

Kupčija s sirom je mnogo pridobila, odkar imamo v Ljubljani javno stojnico za sir. Sir prodajajo sicer trgovci, ali veliko več ga pokupijo domače stranke, odkar deluje ta stojnica in nudi ugodnejšo priliko za nakup. Veliko več sira bi se lahko oddalo tudi na Dolenjsko, ako bi se nudila ugodna prilika. Kakor bi morala gorenjska stran podpirati kupčijo z dolenjskim vinom, tako bi morala biti naša Dolenjska večji odjemalec za gorenjski sir! Trebalo bi le, da se naše gospodarske organizacije na Gorenjskem poprimejo te domoljubne in gospodarske naloge. Ustvarimo prilike, da se bo dvignila ta kupčija tudi doma, ne le za dolenjsko vino, ampak tudi za gorenjski sir!

Sejmi

- 10. maja: Črensovci.
- 11. maja: Tržič, Vrhnika, Breg pri Ptuj.
- 12. maja: Planina pri Brežicah, Teharje, Kovčevnik, Krka-Videm, Zagorje, Velika Loka.
- 15. maja: Gorenji Logatec, Žužemberk.
- 16. maja: Zgornja Sušica-Bizeljsko, Vojnik, Moravče pri Kamniku, Kočevska Reka, Sodražica, Studenec pri Krškem, Cmurek, Lukovk (Trebnje), Ptujška gora (samo za živino).

Tedenski tržni pregled

JAJCA. Cene so se v preteklem tednu malo okrepile. Pri nas so se nakupovala po 67-5 pare.

ZITO. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenično, baško, po 212-50 do 232-50 dinarja; turšičico, baško, času primerno suho, po 150 do 152-50 Din; moko «0», banatsko, po 340 do 345 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah 1 dolar za 56-30 do 56-50 Din;

v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 798-40 do 801-40 Din;
100 nemških mark za 1352-25 do 1355-25 Din;

«Dalo se bo še popraviti», ga je potolažil. «Samo jaz naj ga dobim v roko. Kar snubit ga privedi.»

«Ali bo pa hotel iti?» je dvomila Urša. «Fant ima svoje muhe.»

«Kakšne?» se je oglašil Brezar.

«Takšne,» je dejala, «da ne bo ubogal.»

«Bomo videli,» mu je zapretel. «Ako vzame Tince, mu dam kmetijo, za bajtarico pa nimam nobene groblje.»

«Kaj pa, ako se boš moral udati,» ga je Rožanc izkušal. «Tedad, kadar boš opešal.»

«Naložil mu bom, da bo komaj dihal.»

Rožanc je zmajal z glavo. Hujskati se mu je videlo prezgodaj, prej mora poskusiti druga sredstva. Zdaj gre za korist njegove hčere, kateri je pripravljaval toplo ognjišče.

Dvignil je kozarec in nazdravil Brezarju na bodoče sorodstvo. «Miha, ti si moder gospodar,» ga je koval v zvezde. «Tvojemu domu je treba razumne gospodinje.»

Brezar je izpil in vzdihnil: «Oh, ko bi ne bilo Sevečeve bajte.»

«Bajtarje bomo že ugnali,» se je Urša košatila. «Seveca vprašaj, koliko ji bo dal dote.»

«Fanta ne smemo žaliti,» je menil Rožanc. «Julka je naposled čedno dekle, zato mu ni za meriti, ako ji je dal odpustke. To je stara fantovska navada. Kdo ve, kje so njegove misli.»

Izpili so, poravnali račun in odšli iz gostilne. Za gorami je tonilo solnce, na cesti že ni bilo več sejmarjev. V bližini se je cepila cesta: na

levo v Potok in na desno v Razorje. Tukaj so se ustavili, niso se še porazgovorili. Rožanc je bil silno zgovoren, čim je nekoliko pogledal v kozarec. Brezar pa je bil vedno bolj počasen; kadar je pil, se mu ni nikamor mudilo.

Naposled so se poslovili. Urša je odšla, Brezar in Rožanc pa sta se še dolgo držala za roko. Kar nista se mogla ločiti.

«Pa le pridita,» ga je vabil Rožanc. «Ne smeta pozabiti.»

«Saj ne bova,» je obljubil in dostavil: «Ako Bog dá,» kakor je bila njegova navada.

«Na svidenje v nedeljo!» mu je zaklical Rožanc, ko sta bila že precej narazen. Urša je bila že daleč, treba je bilo hiteti. Babnica je bila srčna in mu ni zlepa pozabila, kadar ji ni ustregel.

II.

Naj jo bran'jo al' ne bran'jo,
moja je in moja bo...

Pri Brezarju so okopavali koruzo — vsak na drugem koncu. Sosedje so hitro uganili, da jih je nekaj razdvojilo. Ivana je bilo sram, čeprav ni bil ničesar zakrivil. Prvi je bil na njivi; oče je šel mimo njega na drugi konec. Očetu se je pridružila tudi dekla zaradi tega, ker je morala držati z gospodarjem.

Delali so, kakor bi pobijali kače. Brezar in Franca sta skoro vedno molčala, le semtertja sta kaj izpregovorila. Kadar je bil jezen, tedaj mož ni rad govoril. Dekla je bila radovedna, zakaj je prišlo do spora, a ni se upala vprašati.

Ivan je bil sam; nikogar ni bilo v vasi, da bi mu bil kaj zaupal. Njegov značaj pa tudi ni bil tak, da bi komu odkrival bolečine. Z očetom sta se dobro razumela. Zato se mu je videlo čudno, kaj je očeta tako naglo izpremenilo. Prav Rožanka je morala nekaj izblekniti, saj se mu je posmehovala. Kdo ve, kaj mu je natvezila? Ni ji bilo treba sejati razdora. Tega ji ne bo nikdar pozabil.

Skrivaj se je ozrl proti vasi — tja, kjer je čepela Sevečeva koč. Zunaj na klopi se je solnčil stari Sevec in kašljal, da se je čulo na njive. Bil je hrom; celo sedeč se je moral opirati na berglo.

Na pragu se je prikazala Julka v belem predpasniku. Stopila je k očetu in mu nastavila ramo, da se je nanjo naslonil. Povedla ga je na drugi konec hiše, kjer je solnce bolj pripekalo. Tako mu je stregla dan za dnem; zraven tega pa je še pomagala sosedom, kadar je le količkaj utegnila. S pičlim zaslužkom je preživljala sebe in očeta. Mati ji je umrla v zgodnji mladosti.

Ivanu se je storilo milo pri srcu. Smilil se mu je hromi starček, ki je imel v svoji hčeri vso oporo. Ali ne zasluži vso čast tako dekle, ki žrtvuje za očeta mladost in se odreče vsemu — počitku in razvedrilu. Kolikokrat trpi pomanjkanje, pa ji je dovolj, ako vidi, da je oče zadovoljen. Kako rada si pritrga od svojih ust, nobena žrtev ji ni pretežka za očeta. Res, zlata je njena duša; tako srce je polno najlepših čednosti, ki se zajejo z zemlje v nebesa.

(Dalje prihodnjik.)

100 madžarskih pengov za okrog 991-53 Din;
100 italijanskih lir za 296-52 do 298-52 Din;
1 dolar za 56-63 do 56-83 Din;
100 francoskih frankov za 221-22 do 223-22 Din;
100 češkoslovaških kron za 176-96 do 167-76 Din.
Vojna škoda se je trgovala po 425-50 Din, a
investicijsko posojilo po okrog 88 Din.

Kratke vesti

— Vinska razstava in vinski sejem v Mariboru. Redni letni občni zbor Vinarskega društva za Dravsko banovino v Mariboru, III. vinarski kongres in I. banovinska vinska razstava z vinskim sejmom bodo 9., 10., 11. in 12. t. m. v Mariboru. Vsi vinogradniki brez izjeme se vabijo, da se navedenih prireditve udeležijo. Za vinsko razstavo je prijavljenih nad 500 različnih vinskih vzorcev iz vseh vinorodnih krajev Dravske banovine od navadnega namiznega vina do najfinejših sortnih vin. Najavljene so tudi tri skupine treh letnikov tipiziranih vin, kar je nekaj čisto novega. Vinogradniki, gostilničarji, vinski trgovci in ljubitelji naravnih proizvodov vinske trte, obiščite navedene prireditve, posebno pa I. banovinsko vinsko razstavo z vinskim sejmom, katere pokroviteljstvo je prevzel ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušič in ki jo otvori 10. t. m. ob pol 12. uri.

— Poizkusi z umetnimi gnojili v dravograjskem okraju. Na pobudo kmetijskega referenta na Prevaljah se bo vršilo v tekočem letu v dravograjskem okraju več poizkusov z umetnimi gnojili na krompirju, pesi, zelju, ovsu in na travnikih. Poizkuse bo nadzoroval kmetijski referent. Umetna gnojila za poizkuse je dal Agrikulturni kemični zavod v Zagrebu, odnosno ravnatelj g. Pučnik, brezplačno kmetovalcem na razpolago. Ker so ti poizkusi velikega gospodarskega pomena, se bo započela akcija nadaljevala sporazumno z g. ravnateljem agrikulturnega kemičnega urada po vsem okraju tudi pozneje. Poizkusi imajo namen, pokazati praktično, kako si lahko umen gospodar zviša svoje do sedaj pičle pridelke s pomočjo uporabe umetnih gnojil.

— Licenciranje bikov v dravograjskem okraju. V dnevi 13., 14., 15. in 16. aprila se je vršilo v dravograjskem okraju licenciranje bikov. Skupno je bilo prignanih 134 bikov, od katerih je licencirala komisija ocenila 102. Licenciranje se je vršilo na več krajih. Ob priliki vsakega licenciranja v posameznih krajih je kmetijski referent g. Zdošek imel kratko predavanje o važnosti stroge odbire (selekcije) bikov plemenjakov, sreski veterinar g. Kolenc pa je pozival biko-rejce, naj posvetijo več pažnje snagi in dobri zračni hlevom. Ob priliki licenciranja je bilo opaziti, da so bile nekaterim rejcem vse preveč pri srcu le nagrade. Dokler bo naš biko-rejec imel samo ta cilj, bo naša živinoreja pešala.

— Cvetje na novosajenih sadnih drevesih. Večkrat se primeri, da požene na novosajenih sadnih drevesih še isto leto cvetje. Kakor hitro to opazimo, cvetje takoj potrgajmo. Če pa na to prej nismo pazili, potrgajmo vsaj še zelene sadove. Drevo naj namreč prvo leto vse sokove porabi za čim krepkejši razvoj krošnje in listov. V drugem letu po saditvi, ko je drevo zopet dobro vkoreninjeno, more neopatrano cveteti, vendar storimo prav, če potem preobličimo sadove razredčimo na ta način, da slabše takoj odstranimo. S tem preprečimo, da se drevo preveč in izčrpa, in zagotovimo mu plodnost za prihodnja leta.

Enostavno.

Katehet: «Mimica, razloži mi, kako so sv. trije kralji zvedeli, da se je rodil Kristus?»

Mimica: «V pratiko so pogledali!»

Pred sodiščem.

Sodnik: «Dežnik ste zlomili na glavi svojega moža? Ali obžalujete svoje dejanje?»

Urša: «Seveda mi je žal, saj sem dala za dežnik 200 dinarjev...»

DOPISI

ZASIP PRI BLEDU. Zasip je med najlepšimi vasmi na Gorenjskem. Pa tudi delavni smo. Imamo ustanovljeno Kmetijsko zadrugo in dve društvi, in sicer Slovensko prosvetno društvo, ki se prav lepo razvija, in gasilno društvo, ki proslavi 10. t. m. 20letnico obstoja z naslednjim sporedom: Pri dopoldanskem vlaku ob pol enajsti uri sprejem gostov na postaji Podhomu, nato sveta maša v Zasipu in po njej razdelitev častnih diplom. Popoldne ob 3. uri bo velika vrtna veselica na dvorišču načelnika gosp. Zupana, po domače pri Pretnarju. Plesa, petja in druge zabave ne bo manjkalo. Sodelovala bo godba na pihala. V primeru slabega vremena bo prireditev naslednjo nedeljo. Pridite! — V Zasipu gradi Kranjska industrijska družba veliko električno centralo. Prav zanimivo je gledati gradnjo, posebno rov, skozi katerega bodo napeljali reko Radovino, ki jim bo oddajala svojo ogromno moč. Svet, na katerem se elektrarna gradi, je prodala zasipska srenja omenjeni družbi za prav lepo vsoto. Mnogo se razpravlja o tem, kako in za kaj naj bi se uporabil ta denar. Zadnjič smo brali v «Jutru» dopis, ki omenja, da bi se ta denar porabil za vaški vodovod, kar bi pa bilo brezpametno, ker imamo v Zasipu že itak vsak svoj vodovod. Želja vseh razen nekaj izjem je, naj se razdeli denar, ki bo vsakomur bolj dobro došel kakor vodovod, ker je vode v vasi dovolj.

GORJE PRI BLEDU. 26. aprila se je vršila zaključna slavnost dvoletne kmetijske nadaljevalne šole in enoletne kmetijske gospodinske šole. Slovesnosti se je udeležil tudi kmetijski referent g. Grošel iz Ljubljane, ki je v kratkih besedah razložil pomen teh dveh šol, zakaj danes je človeku izobrazba neobhodno potrebna, posebno v krajih, kjer napreduje tujski promet. V imenu banske uprave je čestital k dobremu uspehu fantom in dekletom. Da so dekleta res dobila dosti znanja, je pričala njihova lepa razstava. Ga. Razingerjeva se je zahvalila g. Grošlu za njegov lepi nagovor. Prav tako g. Razinger. Nato so se razdelila izpričevala. Posebna zahvala za uspeh gre g. Razingerju, prav tako g. Piklu, gđc. Mlakovi, kaplanu g. Hiteju in g. Brgantu, ki so v šolah poučevali. Želeli bi, da se obe res potrebni šoli še nadaljujeta. — 30. t. m. nameravata obe šoli prirediti poučni izlet z avtobusi v Kranj, Ljubljano in na Vrhniko. Želimo mnogo uspeha! Pripomniti pa moramo, da je bila v radovljiškem srezu samo še ena kmetijska nadaljevalna šola, in sicer na Spodnji Dobravi pri Kropi.

SEVNICA OB SAVI. Brezsrčni zlobniki so pred kratkim zopet poškodovali mlade jablane, ki jih je dal vsaditi občinski urad ob cesti proti Drožanju. Poškodovanje javnih nasadov priča o veliki zlobnosti in sirovosti storilcev. Tudi te škodljivce bo doletela zaslužena kazen. Občina je razpisala 500 Din nagrade za onega, ki izsledí zlikovce. — Sokolsko društvo v Sevnici uprizori na praznik v četrtek 14. t. m. ob 20. veseloigro v treh dejanjih «Kontrolor spalnih voz» v dvorani hotela «Triglava». V odmorih bo igrala godba. Vabljeni vsi!

RAČNA. V nedeljo 17. t. m. bo v Račni gasilska veselica. Pridite! 14. t. m., na vnebohod, bo pa žegnanje, na katero ste tudi vsi vabljeni. — Pripravljamo se tudi na vprizoritev igre «Razvalina življenja». — To leto nameravamo postaviti spomenik padlim vojakom.

MALI KAMEN. Na dopis v «Domovini» št. 17. omenjamo, da ni zgorela stanovanjska hiša rudarju Božičniku, nego posestnici vdovi Tereziji Kozoletovi. Prvi so bili na mestu požara domači gasilci in ti so tudi stražili tako dolgo, dokler ni bila odstranjena vsa nevarnost. Njim gre prva zahvala. Zahvalujemo se pa tudi gasilem s Se novega, ker so prišli našim na pomoč, in tudi drugim negasilem, ki so marljivo pomagali.

VELIKI KAMEN. Naše gasilno društvo bo imelo 17. t. m. ob 15. tombolsko žrebanje pod oblastvenim nadzorstvom. Imamo 200 krasnih

dobitkov v vrednosti 3000 Din. Obenem bo tudi veselica v lastni režiji pri tovarišu Antonu Šerbcu. Vljudno vabimo prijatelje gasilstva od blizu in daleč.

RAZBOR PRI SLOVENJGRADCU. Siromaki smo in ne vemo, kako naj spričo obilnega dela ustrezemo kuluku. Marsikateri kmet je v sedanjem času sam pri kmetiji za vse hudo delo in še ta naj gre na kuluk. Naj bi se čas za kuluk določil ob takih prilikah, ko imamo najmanj dela na kmetijah. Prosili bi tudi, da bi se posli okrog klicanja kmetov na kuluk prenesli z občinskih odborov na sreske cestne odbore.

LJUTOMER. Sokol priredi na praznik vnebohoda 14. t. m. v Ljutomeru veliko pomladno tombolo. Prva tombola bo 2000 Din v denarju, druga prvovrsten velik šivalni stroj, tretja novo moško kolo, četrta storjena fina moška obleka, peta pa lepa plemenska svinja. Poleg teh petih tombol bo še nad 1500 dragocenih dobitkov v skupni vrednosti nad 30.000 Din. Tombolske karte so po 3 Din in se dobivajo v vseh trgovinah v Ljutomeru in na dan tombole. Po tomboli bo v Sokolskem domu velika ljudska veselica s plesom brez vstopnine. Pridite!

LJUTOMER. Gremij trgovcev v Ljutomeru bo v bodoče obveščal članstvo o važnejših odredbah oblastev na ta način, da bo prepise dotičnih odredb pošiljal svojim odbornikom izven Ljutomera in članom v večjih krajih. Ti bodo o njih vsebini seznanjali tovariše v kraju samem, drugi pa naj se ob prilikah oglašajo pri teh gospodih, ki jim bodo dajali vse dopise na vpogled. Gremij bo obveščal naslednje gospode: Franca Korošca star. v Gornji Radgoni, Karla Jurjeviča v Raden-
lih, Andreja Domanjka pri Kapeli, Franca Koleritscha v Apačah, Jožefa Farkaša pri Sv. Juriju ob Ščavnici, Ignaca Lovrenčiča v Borecih, Alojza Sršena v Veržetu in Franca Senčarja pri Mali Nedelji.

BABINCI PRI LJUTOMERU. (Smrtna kosa.) Dne 7. aprila je preminil g. Jožef Nemec, prevžitkar v Babincih. Pokojnik je bil star 86 let in zapušča 82 let staro ženo. Siva zakonca sta nameravala obhajati diamantno poroko, zakaj že januarja je minilo 60 let, odkar sta bila poročena. V svetovni vojni sta imela pet sinov in vseh pet se je srečno vrnilo domov, štirje krepki in zdravi, samo Anton si je nakopal bolezen v italijanskem ujetništvu, da je pred leti umrl. Pokojnik je po vojni izročil posestvo svojemu najmlajšemu sinu Francu, ki sedaj s svojo pridno ženo prav dobro gospodari. Pokojni Nemec je bil zelo spoštovan in priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Bodi mu lahka zemljica, žalujemo pa naše sožalje!

SV. TROJICA V SLOVENSKIH GORICAH. Pred meseci se je pri Sv. Trojici, v središču Slovenskih gor, ustanovila sokolska četa. Ni menda zlahka dobiti kraja v naši domovini, kjer bi se moralo Sokolstvo boriti s takšnimi težkočami kakor baš pri nas. Za danes povemo samo vsem tajnim nasprotnikom našega sokolstva, da tudi za nje velja lepi slovenski pregovor o božjih mlinih. Prepričani smo, da ni več daleč tisti čas, ko bodo tudi Trojičani razumeli vzvišeno nalogo sokolstva, ga vzljubili in tudi otrokom dovolili v večjem številu posejanje sokolske telovadbe. Kljub vsem težavam, s katerimi se mora boriti tukajšnja sokolska četa, stopi ta 7. junija pred javnost s prvim svojim nastopom, ki bo združen z veliko vrtno veselico. Pri tej priliki proslavi tudi Čitalnica pri Sv. Trojici desetletnico svojega prosvetnega delovanja. V hudih razmerah so jo pred desetimi leti ustanovili tukajšnji rodoljubi. Kot napredno društvo se je moralo boriti z največjimi težkočami in danes gleda s ponosom nazaj na svoje desetletno delo za širjenje prosvete med našim narodom. Natančnejši spored prireditve se bo še objavil. Že danes prosimo vsa okoliška društva in prijatelje sokolstva, da prihite ta dan k lepi Sv. Trojici. Ta prireditev naj bo velika manifestacija sokolske misli v Slovenskih goricah, ki naj ožunači in navduši naše domačine, da se vzdramijo in se začnejo zbirati pod sokolskim praporom.

SV. BARBARA V SLOVENSKIH GORICAH. Sokol napravi dne 10. t. m. izlet k Sv. Marjeti ob Pesnici, kjer se vprizori ob 3. uri popoldne igra »Namišljeni bolnik«. Sestre in bratje kakor tudi vsi drugi, posebno šmarjetska mladina, pridite!

Obramba pred pozebo drevja

V velikem delu naše banovine kaže, da bo letošnja sadna letina prav obilna. Že prihodnji teden pa pridejo ledeni možje, ki mnogokrat napravijo silno škodo na sadnem drevju. Res je letos drevje precej zaostalo v razvoju zaradi hladne in deževne pomladi. Vemo pa, da v enem tednu zadržana rast cvetja lahko zelo hitro napreduje in ni prav nič neverjetno, da bodo ob ledenjakih kljub zapozneli rasti že v polnem cvetu zgodnje in srednjegodne jabolane.

Koliko škode lahko napravi našim sadjarjem tak mrz! Na Češkem so dognali, da znaša povprečna letna škoda zaradi pomladne pozebe kar četrt milijarde dinarjev. Tudi pri nas bi taka pozeba vzela že itak revnemu kmetu več milijonov.

V mnogih državah se branijo sadjarji takih pomladnih pozeb tako, da v nočeh, ko je nevarnost uničujoče slane, umetno segrevajo v zgodnjih jutranjih urah svoje sadovnjake. V sadjarsko najnaprednejši deželi Amerike, v Kaliforniji, gojijo poleg žlahtnih jabolk, ki so jih celo v Ljubljani prodajali po 25 dinarjev za kilogram, tudi pomaranče, ki jih nenadni pomladni mrz tako poškoduje, da se celo posuše. Tam postavljajo v sadovnjake pločevinaste kante z nafto (sirovim neочиščenim petrolejem ali pa posebne ogrevalne peči, kakršne je izumil Hamilton), ki jih kurijo s premogom. Za oral sadovnjaka jih postavijo do 100. Bogato se jim poplača ta trud.

Take naprave so za naše razmere zaenkrat še nedosegljive in mnogokje celo neizvedljive. Vendar pa zato še ni treba držati rok križem in se zanašati le na milost ledenih svetnikov in na božjo pomoč. Tudi v naših razmerah se dá mnogo ukreniti proti pozebi, in sicer s kurjenjem raznega dračja in vejevja, ki se močno dimi. Topel dim ovije drevje in čuva cvetje pred slano. Naše male sadovnjake more že dvoje ali troje grmad obvarovati pozebe. Važno je pri tej obrambi, če opazujemo v nevarnih nočeh toplomer. Čim se bliža v jutranjih urah (od treh zjutraj dalje) toplota 4 stopinj Celzija, je treba zažgati grmade, ki morajo goreti prav do solnčnega vzhoda in stalno razvijati čim več dima. Vinogradniki ponekod pri nas že kadijo proti pozebi in bi se lahko tudi naprednejši sadjarji oprijeli te obrambe, saj jim eno samo jutro s slano lahko uniči ves pridelek.

Letos se obeta mnogo povpraševanja po sadju in z lepimi cenami. Zato bi priporočali, naj pripravijo naši sadjarji nemudno grmade ob sadovnjakih.

Mnogo snega še leži po naših planinah in že dvoje deževnih dni lahko naenkrat povzroči po izjasnitvi hudo slano. Nastopnih 14 dni bo tako odločalo o letošnji sadni letini. Malo trudi in malo izdatkov za obrambo proti pozebi se bo letos stoterno poplačalo. Zato vsi na delo, da si zavarujete edino donosno postojanko današnjega kmetovanja.

DOMAČE NOVOSTI

* **Rodbinski sestanek med našim in rumunskim kraljem.** Ob priliki potovanja Nj. Vel. rumunskega kralja Karla II. v Temešvar in po želji Nj. Vel. kralja Aleksandra, da vidi svojega visokega soročnika, je bil v ponedeljek sestanek obeh vladarjev na kraljevski jahti »Dragorju« v dunavskem pristanišču Drenkovi. Sestanek je bil povsem rodbinskega značaja.

* **Kralj bater devetemu sinu.** V Tesliću je botroval Nj. Vel. kralj devetemu sinu mohame-

danskega veroučitelja Adama Salkičevića. Kralja je zastopal pri krstnem obredu poveljnik pehotnega polka iz Tuzle. Mohamedansko svetišče je bilo polno vaščanov, ki so dali duška svojemu veselju nad vladarjevo naklonjenostjo.

* **Naredniške izpite za aktivne pehotne narednike** so napravili naši ožji rojaki pehotni podnaredniki pri 3. pehotnem polku v Pirotu in Caribrodu: Jože Slak (Medvejek pri Stični), France Lipovšek (Krško) in Franc Noson (Ribnica). Čestitamo!

* **Gospodarski tečaj Kmetске prosvete v Laškem.** Kmetška prosveta priredi v nedeljo 10. t. ob 8. uri dopoldne socialnogospodarski tečaj v prostorih slovenske šole v Laškem. Na tečaju bodo predavali gg. minister v pokoju in član vrhovnega zakonodajnega sveta Ivan Pucelj, ravnatelj OUZD dr. Jože Bohinjec in posestnik in kmetijski strokovnjak Franc Goričan. Po predavanjih se bo izvolil tudi pododbor Kmetске prosvete za laški okraj. Odbor Kmetске prosvete vabi k čim večji udeležbi prebivalce iz vsega okraja.

* **Kuluk za letošnje leto.** V pravilniku o uporabi ljudskega dela, ki je bil objavljen v »Službenem listu« z dne 8. januarja, je bil obseg kuluka določen le za preteklo leto, in sicer v polni višini treh enot za banovinske in treh enot za občinske ceste. Sedaj pa je banska uprava dravske banovine izdala tudi odločbo glede ljudskega dela za tekoče leto, in sicer v višini dveh enot za banovinske in dveh enot za občinske ceste. Ker se bo ljudsko delo za preteklo leto izvršilo letos, znaša skupna obveznost kuluka v tekočem letu deset enot, to je pet enot za banovinske in pet enot za banovinske ceste. Pri obveznostih, ki plačajo manj kot 100 Din davka, znaša, kakor znano, enota en dan, skupna obveznost torej deset dni; kdor pa plača več davka, znaša pri njem enota dva, tri, štiri itd. dni. V navodilih, ki so bila izdana občinam upravnim oblastvom, se med drugim poudarja, da se za odmernost osnove vzame le osnovni davek. Davčni zavezanci z devet in več otroki, ki so oproščeni davka, niso oproščeni tudi obveznosti ljudskega dela. Osebnostno delo je dovoljeno tudi osebam do 60 let, čeprav se obveznost v splošnem nanaša le za moške od 18 do 55 let (za osebe, ki plačujejo več kakor 100 Din davka, obstoja obveznost ne glede na spol in starost). Želeti bi bilo, da bi se povprečna dnina za računanje odkupnine vsaj za letošnje obveznost znižala od 20 na 15 Din, kolikor znaša v sosednjih banovinah.

* **Razdelitev podpor zagorskim rudarjem.** Te dni je razdelila komisija v Zagorju 32.000 Din podpore v obliki nakazil za živila. Prispevali so 15.000 Din banovina, 10.000 Din zagorska občina in 8000 Din bratavska skladišnica. Podpore so bili deležni le poročeni rudarji.

* **Polovična vožnja za obiskovalce I. banovinske vinske razstave, združene z vinskim sejmom, ki bo od 10. do 12. t. m. v Mariboru.** Generalna direkcija državnih železnic je odobrila polovični popust vozne cene za obiskovalce I. banovinske vinske razstave in sejma, ki bo od 10. do 12. t. m. v Mariboru. Polovični popust vozni cen velja od 6. do 16. t. m. za vse vlake jugoslovenskih državnih železnic razen SOE. Legitimacije za polovično vožnjo se dobe pri Vinarskem društvu za Dravsko banovino v Mariboru, pri poslovalnicah »Putnika« in pri vseh vinarskih podružnicah. Naročilom legitimacij je pridejati po dva dinarja v znamkah za vsako legitimacijo. Za razstavne predmete velja popust, določen v tarifi, del II, odsek B. XIII.

* **Referat za pospeševanje obrti pri banski upravi** se preseli 6. t. m. s Krekovega trga 10 v svoje nove pisarniške prostore na Starem trgu št. 34/I, kamor naj obrtne zadrage in obrtniki odslej naslavlajo svoje dopise.

* **Toča v Zasavju in Savinjski dolini.** Te dni je ob hudem grmenju napravila toča precejšnjo škodo v Zasavju, Trbovljah, Zagorju in Savinjski dolini. Oklestila je zlasti cvetoče češnje in hruške. Na več krajih je udarila strela.

* **Pazite na otroke!** V Svečini sta se pri gozdnem zakupniku Črešnarju na dvorišču igrala desetletni Franjo in dvoletni Stanko. Pri igri je Franjo tako nesrečno zamahnil z majhno tesarsko sekuro na hlood, katerega je držal mali Stanko, da mu je odsekal tri prste leve roke. Ranjenca so prepeljali v bolnišnico v Maribor.

* **Nesreča delavke pri stroju.** V litijski predilnici se je zgodila huda nesreča. Predilniška delavka Tekalčeva je bila zaposlena pri strojih. Med delom se ji je nabral na stroju bombažev prah. Hotela je označiti kolesje in je segla s krpo v stroj. V tem pa je vrtlini termen pograbila delavko za cunj. Tekalčeva je izgubila prisotnost duha in ni izpustila krpe, pa jo je že kolesje ujelo za roko. Nesrečnici je zmečkalo in zlomilo roko; močan sunek, ki jo je zagnal proti stroju, ji je tudi zlomil ključnico. Z glavo je udarila po stroju in si je pri tem izbila dva zoba. Ponesrečenko so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

* **Smrtna žrtev rudnika.** Komaj se je v rudnikih začelo malo več življenja, je že zopet v vrsto rudarjev posegla strašna smrt. Predzadnjo sredo zvečer je postal v hrastniškem rudniku smrtna žrtev nevarnega dela 27letni rudar Alojz Pirker. Od oboka rova se je odtrgala velika skala premoga in izpodbila leseno podporo, ki je padla nesrečnemu rudarju na glavo. Najbolj je bil udarjen po sencih in je bil takoj mrtev. Okrog osmih zvečer so prinesli mrtvega rudarja iz rova. O nesreči so obvestili očima in mater, ki je bila neotolažljiva, posebno še, ker je v kratkem času to zanj že druga najhujša izguba. Pred dobrim tednom je dobila iz Francije žalostno vest, da je umrla njena tam omožena hči Ana. Pred leti je našel v rudniku smrt tudi njen prvi mož, ki je delal v Nemčiji. Ponesrečeni Alojz je zelo žaloval za sestro Ano. Njegov pogreb je bil prav lep. Udeležilo se ga je delavstvo v velikem številu, zastopano je bilo tudi rudniško ravateljstvo in igrala je rudniška godba. Bodi mu blag spomin!

* **Octovo kisline je pil namesto žganja** posestnik Janez Mlakar z Jareviha. Vozil je blago trgovki ge. Anji Kraševčevi na Bučki, pa mu je ta po pomoti dala octovo kisline. Mož se izpočetka za zadevo ni mnogo brigal, naposled pa je moral v bolnišnico v Krško, kjer so mu življenje sicer rešili, a bo najbrž izgubil svoj glas.

* **Požar v mlinu.** Pred kratkim zvečer je v mlinu g. Rižnarja v Pristavi nastal požar, ki je vpepelil vso notranjo opremo mlina in povzročil veliko škodo. Lastnik mlina pravi, da sta on in njegova sestra na večer zaklenila mlin kakor običajno. Ko so opazili požar, pa so bila vrata, ki vodijo k zatvornicam, odprta. Zato je upravičen sum, da je nekdo zanetil ogenj. To domnevo potrjuje tudi dejstvo, da je začelo goreti v gornjem delu mlina. Tako je bilo mogoče, da so reševalci odnesli iz spodnjega dela še nekaj opreme, škafov, vreč, žita in drugega. Mlin je bil zavarovan za 50.000 Din, škode pa je mnogo več.

* **Požar pri Slovenjgradu.** Posestniku Alojziju Kotniku v Gradišču pri Slovenjgradu je uničil požar hišo, hlev in gospodarsko poslopje. Zgorelo te tudi precej sena, skoro vsa obleka, gospodarsko orodje in hrana.

* **Zadnja pot iz vinograda.** Dne 29. aprila se je vračal 75letni Martin Indihar proti domu v Drago z Vinjega vrha, kjer je bil zaposlen pri g. Zorku. Nesreča je hotela, da je v temi pal v neko jamo in se ubil. Naslednji dan so ga ljudje našli mrtvega. Mož je bil dobričina in za njim žaluje prav vsa okolica. Bodi mu lahka zemlja!

* **Številni požari v Novi cerkvi.** Iz Nove cerkve pišejo: Res čudno naključje je, da smo imeli v naši občini v teku enega leta kar sedem požarov. Zadnji dve požarni nesreči sta nas zadeli v poslednjih dneh aprila. Tako je 28. aprila udarila strela v kozolec ge. Minke Goričanove. Po zaslugi gasilcev je bil ogenj kmalu omejen in pogašen. Dne 30. aprila ob 3. zjutraj pa je pričela goreti žaga g. Štefana Potočnika. Le požrtvovalnemu nastopu gasilcev iz Nove cerkve pod spretnim vodstvom načelnika gosp. Tajnske gre zahvala, da je bil požar omejen. Domačim gasil-

cem gre vse priznanje, da so ob vsakem požaru tako hitro na mestu. Prav odobravati je, da so si naši gasilci naročili motorko.

* **Tri nesreče.** 24letni ključavničar Ivan Trampuž iz Medvoda se je nedavno zvečer vračal z motornim kolesom domov. Na cesti med Št. Vidom in Mednom je pripeljal nasproti avto, katerega močna luč je Trampuža tako zaslepila, da je zavozil v cestni jarek in si pri padcu zlomil tudi desno nogo. — Pri polaganju vodovodnih cevi na Dunajski cesti v Ljubljani se je ponesrečil 43-letni zidar mestnega magistrata Matija Brajer. Nanj se je usula plast zemlje in mu zmečkala desno nogo pod kolenom. — Skoro enaka nezgoda se je pripetila Janezu Okornu, delavcu iz Stične pri Št. Vidu. V petek je na svojem domu kopal za nekega posestnika pesek. Nenadno se je sesula vrhnja plast zemlje in ga pokopala pod seboj. Okorn je dobil tudi notranje poškodbe.

* **Z dinamitom si je končal življenje.** 57letni Tone Lunder iz Cerova pri Trebelnem je mnogo let bival v Ameriki in si s pridnostjo in varčnostjo po vojni v domovini zgradil lepo domačijo. Pri vsem blagostanju pa ni bilo v družini pravega soglasja. Prepričani v družini so bili na dnevnem redu. Gospodar Tone je bil pravi suženj svoje okolice. Zadnje čase se je udajal žganju, dokler ni keliha bridkosti, pomešan z alkoholom, izpil do dna usodnega dne 27. aprila. Ko je žena Mica usajala kruh, se je mož Anton, ki je kazal znake duševne zmedenosti, vlegel v soblci v posteljo, si podložil dinamit in ga prižgal. Z grozno detonacijo se je razstreljivo vnelo in nesrečnika po obrazu in prsih popolnoma razmesarilo, v zapestju mu pa odtrgalo roko. Bil je takoj mrtev.

* **Umor ali samomor.** V sredo 29. aprila so našli blizu Čateških toplic mrtvega srednjevelikega, bolje oblečenega, okoli 40 let starega moža. Imel je črno obleko, črne nizke čevlje, na glavi pa siv klobuk. Pri njem razen 200 Din niso našli ničesar. Domneva se, da se je ustrelil, toda orožja najdenec ni imel pri sebi.

* **Razmesarjeno truplo neznanca.** Blizu Laz je te dni pri vasi Gostinci našel železniški obhodnik Rus strahovito razmesarjeno moško truplo. Obvestil je o tem takoj vevške orožnike, ki so truplo preiskali, našli pa niso pri neznanecu, ki je bil star okrog 35 let, nobenih listin ali papirjev, iz katerih bi se mogla ugotoviti njegova istovetnost. Truplo nesrečnikovo so prepeljali v mrtvašnico pri Devici Mariji v Polju, kjer so ga tudi pokopali.

* **Vlak ga je povozil.** V Lazah se je blizu postaje pripetila huda nesreča. Beograjski brzovlak je povozil mladega progovnega delavca, 26letnega Alojzija Milavca, doma iz Laz. Milavec se je zvečer po končanem delu peljal na drezini domov, med potjo se je pa ustavil pri svojem bratu, ki je kretničar na postaji v Lazah. Tam je tudi izstopil in odšel nato peš proti domu. Šel je ob progi in hotel prekorati tir, da bi prišel do domače hiše, ki stoji na nasprotni strani proge. Nesreča je hotela, da je v tistem hipu privozil beograjski brzi vlak iz Ljubljane, katerega pa Lojze v zamišljenosti ni slišal. Vlak je nesrečnega fanta zagrabil, podrl na tla in strahovito razmesaril. Lokomotiva je Milavcu odrezala desno roko, dobil je pa tudi hude poškodbe po vsem telesu. Stroj je nesrečnega vlekel še nekaj metrov za seboj, nato pa je truplo razmesarjeno obležalo med tračnicami sredi proge. Pokojnik je bil priden in marljiv mladenič, član UJNZB, znan kot odlični pevec in dober tovariš. Tragična smrt je vzbudila splošno sočutje.

* **Smrtna nesreča.** V rudniku Peklenici pri Čakovcu, kjer je zaposlenih tudi kakih 150 slovenskih rudarjev in je postavljen za sekvestra litjski rojak inž. Makso Štrajher, se je primerila tragična nesreča. 21letni samski strojni delavec Dragotin Premac je imel opravka pri motorju črpalke. Hotel je popraviti neko napako, a je tako nesrečno posegel v mehanizem, da ga je na mestu ubila električna struja. Mladenič je bil splošno priljubljen in so mu tovariši priredili lep pogreb na pokopališče v Murskem Središču.

* **Avto ubil dekletce.** Neki avtomobilist iz Maribora je te dni peljal svatovsko družbo k poroki na Brezje. Popoldne se je avto vračal proti Kranju. V bližini Podbrezja je hud ovinek. Šofer, ki je bil popolnoma trezen, je vozil počasi. Na zavoju pa je cesto nenadno presekala šestletna Milenka Miheličeva iz Srednje vasi pri Podnartu in avto je dekletce podrl z blatnikom, da je obležalo na mestu mrtvo.

* **Utopljenec z rano na glavi.** Na Fužinah pri Ljubljani so našli neznanega utopljenca, starega 30 do 35 let, ki je ležal v vodi najbrže že več tednov. Utopljenec je imel rano na glavi. Pri njem niso našli nikakih listin.

* **Morilec ravnatelja zagrebških «Novosti» pred sodiščem.** Pred zagrebškim okrožnim sodiščem se je pričela v ponedeljek obravnava proti strahovalski družbi tako zvane hrvatske pravaške omladine, ki je izvršila v zadnjih letih celo vrsto napadov, atentatov in umorov. Najhujši zločin, ki ga imajo obtoženci na vesti, je umor direktorja zagrebškega dnevnika «Novosti» Tonija Šlegla. Vseh obtožencev je 23. Orožje in municijo so obtoženci dobivali iz inozemstva od tam bivajočih veleizdajalcev. Obtožnica očita obtožencem, da so s svojimi čini hoteli manifestirati nezadovoljstvo s sedanjo ureditvijo države, da bi tako olajšali delo Gustavu Perčecu in dr. Paveliću v inozemstvu na škodo države.

* **Zaradi 30 Din zaklal družinskega očeta.** Lepo vreme zadnjih dni je vendar enkrat omogočilo vinogradnikom potrebno delo v nasadih in začelo se je živahno prekupčevanje s trsjem. Z nakupovanjem in prodajanjem trsja se je pečal tudi 28letni Štefan Kreslin iz Kokoričev. V spremstvu posestnikovega sina Alojzija Vrbnjaka iz Logarcev se je podal v Blaguš k posestniku Francu Ploju, ki je imel nekaj trsja na razpolago. Okrog desetih popoldne so se vsi trije podali skupno v Plojev vinograd na Sovjaku in v kleti popivali šmarnico in se pogajali za trsje. Štefanu Kreslinu je Ploj pokazal trs v vinogradu, češ, da je na prodaj za 30 Din. Kreslin je takoj plačal in nato odšel v vinograd, da si nabere kupljeno trsje. Ker pa ni našel toliko trsja, kakor je baje zatrjeval Ploj, je zahteval od slednjega vrnitev 30 Din, čemur Ploj ni hotel ugoditi. Pili so potem šmarnico še do poldneva. Opoldne se je Ploj odpravil domov, Kreslin in Vrbnjak pa sta odšla v bližnjo žganjekuho, kjer sta, itak že vinjena od strupene šmarnice, pila še žganje. Okrog 17. ure se je podal Ploj zopet v svoj vinograd na Sovjak po nekem opravlku. Med potjo je srečal Kreslina in Vrbnjaka, ki sta se vinjena vračala proti domu. Kreslin je takoj ustavil Ploja in ponovno začel prepir zaradi 30 Din. Prepričani je trajal nad četrt ure in v tem času je Vrbnjak nadaljeval pot in se od njiju že precej oddaljil. Po daljšem prerekanju je tudi Franc Ploj hotel nadaljevati pot. Ko je bil že več korakov stran, je Kreslin stopil za njim, segel po žepnem nožu in zabodel Ploja enkrat v levo ramo in enkrat v rebra, potem pa zbežal. Vbodi so bili smrtonosni, ker so bila ranjena tudi pljuča. Ploj je le

s težavo dospel do bližnjega posestnika Franca Hauserja na Sovjaku, kjer se je kmalu zgrudil in izdihnil. Pokojnik zapuša ženo in tri nepreskrbljene otroke. Ubijalec Kreslin se zagovarja s plačnanostjo, razburjenostjo in silobranom, vendar ga vse to ne razbremeni, ker je bil zaradi raznih pretepov že kaznovan in tudi očitnici njegov zagovor izpodbijajo.

* **Krvavo jurjevanje vinjenega fanta.** Na Jurjevo nedeljo se je vršilo pri Sv. Juriju ob Ščavnici veliko cerkveno slavlje. Lep dan je privabil v prijazno vas precej občinstva, prišli pa so tudi mladi fantje iz sosedne župnije Sv. Andraža, ki so bili očitno bojevitno razpoloženi. S kuhinjskimi noži so se oborožili že doma. V Pergerjevi gostilni se je takoj opoldne sprla družba fantov od Sv. Andraža z družbo fantov domače okolice, 19letnemu junaku noža Francu Kocuvanu od Sv. Andraža, ki je bil v družbi svojega 17letnega brata Alojza in drugih svojih pajdašev, nikakor ni hotela mirovati žilica. Začel je izzivati na vse mogoče načine. Da bi mladega smrkolina nekoliko pomiril, je pristopil k njemu 54letni viničar iz Grabšincev, Alojzij Ilesič, in ga začel miriti; žal pa je njegovo prizadevanje učinkovalo nasprotno. Kocuvan se je začel razburjati še huje in je slednjič zamahnil z velikim kuhinjskim nožem, s katerim je že dalje časa grozil, proti ubogemu viničarju. S silnim udarcem mu je prizadel pod očesom 6 cm dolgo rano in mu prerezal žilo odvodnico. Nato je kakor pobesnel zdrvel z nožem v roki in napadel 23letnega Alojzija Korovšaka iz Grabonoša, kateremu je naredil prav tako na obrazu 2 cm dolgo rano pod brado, 16letnemu Francu Zveru iz Grabonoškega vrha pa je zadal dva vboda, 5 do 6 cm dolga, v levo roko. Ilesiču je grozno zevajočo rano obvezal okrožni zdravnik dr. Sokolov od Sv. Jurija in ga zaradi hude telesne poškodbe dal odpeljati na zdravljenje v bolnišnico v Maribor. Ostala dva poškodovanca, ki imata manj nevarne poškodbe, sta ostala v zdravniški oskrbi doma. Pobesneli pretepač se, kakor pač vsi ti žalostni junaki nožev, izgovarja s popolno pijanostjo, ki mu pa pred sodniki ne bo koristila.

* **Grozen zločin v Novem mestu.** V novomeško žensko bolnišnico so pripeljali te dni šestletnega dečka Alojzija Dežmana iz Vratnega pri Št. Jerneju. Dečko ima iztaknjeno levo oko in po vsem telesu 50 ran. Dečku je zadal te hude poškodbe neki berač, ki je baje prišel v kočjo Dežmanovo in zahteval vina. Ker pa Dežman, ki je le kočar, nima vina, mu ga tudi ni mogel dati. Berač je zagrozil: «Gorje vam!» in odšel. Domači niso polagali na njegove besede nobene važnosti in so odšli po svojem delu. Doma so pustili le šestletnega Lojzka in njegovega tri leta starega brata. Berač, ki je najbrže oprezoval okrog hiše, je popoldne dobil v roko Lojzka in ga zunaj hiše grozno razmesaril. Iztaknil mu je levo oko, v katerega je petkrat sunil z nožem, na licu mu je izrezal kosček mesa, potem pa ga še z nožem špikal po vsem telesu. Tudi prste na roki mu je razrezal, na zapestju leve roke pa zeva široka rana. Ubogega fantka je našla sosedka nekje v hlevu vsega krvavega in je poklicala njegovo mater, ki je bila na njivi. Dečka so za silo obvezali in ga proti večeru pripeljali v bolnišnico. Orožniki so napravili pravcati pogon za neznanecem, ki je zverinsko razmesaril dečka. Orožniške patrulje so izsledile 1. t. m. proti večeru v Št. Petru berača Ivana Zorka, vojnega invalida, starega 45 let, doma iz Trške gore pri Krškem. Orožniki so odvedli berača v novomeško žensko bolnišnico. Takoj, ko je fantek zagledal berača, je v njem spoznal osebo, ki mu je prizadela tako hude poškodbe. Berač odločno tají, da bi on storil ogabni zločin, priznava pa, da je bil dotičnega dne pri Dežmanovih prav ob času, ko je bil izvršen zločin. Oddan je bil v zapore okrožnega sodišča.

* **Zagoneten nočni napad.** Te dni se je vršil v Semiču večji sejem, na katerega so pripeljali tudi novomeški trgovci svoje blago. Po sejmu so se vozniki in trgovci vračali proti večeru z neprodanim blagom preko Gorjancev domov.

Dentist-tehnik Zoran Mušič

je otvoril v Rogaški Slatini, vila „Janina“,

zobni atelje

ter sprejema od 8. do 12. in od 2. do 5. ure.

Naša konfekcija oblači najfineje!

DAMSKI PLAŠČI, OBLEKE, POVRŠNIKI IN
OBLEKE ZA GOSPODE.

V KVALITETI, IZVEDBI IN NIZKIH CENAH
NENADKRILJIVI!

DRAGO GORUP & Co.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16, I. nadstropje.

Zadnji je vozil s svojima konjičkoma blago dveh novomeških trgovcev posestnik Kic iz Kamenc, ki je okoli 22. ure prispel po glavni cesti mimo samotnega poganškega mlina. Na ovinku pri poganškem kamnolomu se je iz nekega grma proti vozniku nenadoma posvetilo in že se je zaporedno slišalo več revolverjskih strelcev. Prestrašeni voznik je pogledal konja v dir in si tako jedva rešil življenje. Zadeva je prijavljena orožništvu.

* **Romarji tihotapci.** Obmejni kontrolni organi na Jesenicah so ustavili te dni 35 romarjev, ki so se vrnili od božje poti pri Sv. Emi na Koroskem. Našli so pri njih večje množine saharina, igralnih kart in tobaka za nosljanje. Nekateri romarji so, ko so videli, da gre za res, pometali saharin proč po peronu, pod vozove in celo pod pulte v carinarnici. Vsega skupaj so dobili pri romarjih 7 kilogramov saharina, 20 garnitur igralnih kart in 2 in pol kilograma tobaka za nosljanje. Skupno je bilo pridržanih devet romarjev, ki se bodo morali zagovarjati pred sodiščem, dočim so ostale izpustili.

* **Pri zastarajoči telesni potrebi,** napetem trebuhu, odvečni želodčni kislini, bolečinah v glavi, razdražljivosti, tesnobe, počutku, splošni slabosti, utrujenosti odvajajo zelo milo naravna »Franc Jožefova« grenčica; v želodecu in črevesju nabrane zaostanke prebavi in prepreči mnogokrat vnetje slepiča. Najznamenitejši zdravnik tega stoletja so se posluževali »Franc Jožefove« vode pri možeh, ženah in otrocih z največjim upehom. »Franc Jožefovo« grenčico prodajajo vse lekarne, drogerije in specerijske trgovine.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

PISMO IZ ŠKOCIJANA.

Zlobna roka zanetila požar. — Tri poroke.

Škocijan pri Turjaku, maja.

V noči 29. aprila smo okrog 11. ure naenkrat zaslišali glas gasilne trombe. Videli smo, da se nekaj žari v Velikih Lipljenah, pol ure hoda od Škocijana. Naši gasilci so takoj pohiteli z ročno brizgalno na kraj nesreče. Toda bilo je že vse prepozno. Skedenj in kozolec sta zgorela do tal in z njima tudi vse gospodarsko orodje. Ogenj so zagledali šele, ko je že pogorela vsa streha, krita s slamo.

K sreči oba objekta nista bila prav v vasi, sicer bi lahko postala vsa vas plen ognja. Poslopje je bilo last posestnika Antona Nučiča. Kako je ogenj nastal, ni znano. Govori se, da je bil podtaknjen od zlobne roke. Škoda je velika.

Dne 27. aprila se je poročil g. Franc Trdan z Brež pri Ribnici z gđ. Pepco Gorjupovo iz Malih Lipljen, a 3. t. m. g. Leopold Jeršin iz Železnice z gđ. Reziko Jesihovo iz Pleš pri Šmarju. Dalje se je poročila naša občanka gđ. Ivanka Krašovčeva, sedaj stanujoča na Blokah, z gosp. Brzkom istotam. Vsem trem mladim parom obilo sreče!

PISMO IZ KLADJA.

Nepojasnen požar. — Obeta se dobra sadna letina. — Mirni rekruti.

Kladje pri Žireh, maja.

Odstopite tudi nam malo prostora. Pri nas »Domovino« prav radi čitamo in bi brez »Domovine« ne smela biti nobena slovenska hiša. Naročniki za »Domovino« in »Domovina« za naročnike se glasi naše geslo, ki naj se uveljavi povsod, saj je »Domovina« pošten, poučen in zraven še zabaven časopis.

V noči bele nedelje je med 11. in 12. uro ponoči prišel goreti hlev posestnika Katarine Oblakove v Kladju. Hlev je pogorel do tal in v njem razno orodje, med tem mlatilnica in slamoreznica. Le živino so rešili. Kakor govore, je opazil požar prvi neki fant, ki je šel ob tistem času iz Sela proti Kladju. K sreči ni bilo vetra, sicer bi se vnela še hiša. Kako je prav za prav nastal požar, se še ne ve. Sumijo sicer neko žensko,

toda dokazov proti njej nimajo in tudi ni prav verjetno, da je dotičnica požigalka.

Zaradi preobilnega dežja je kmetovanje precej zakesnelo. Letos se nam obeta sadje, ker bo pozno cvetelo in se nam ne bo treba bati slane.

Naši rekruti so odšli k vojakom in so bili pri odhodu še precej mirni. Včasih ni bilo tako. Pred leti se je slišal vedno tisti grdi »auf biks!«. Pa je vse to minilo in mislimo, da se več ne vrne.

PREKMURSKI GLASNIK

BOJ PROTI RDEČICI.

Dolnja Lendava, maja.

V zadnji »Domovini« smo čitali, da je brežiški sreski kmetijski odbor določil gotovo vsoto denarja iz svojih sredstev kot pomoč za uspešno borbo proti svinjski rdečici s cepljenjem. S tem je omogočil, da bodo lastniki svinj plačevali za cepljenje le 5 Din od živali. Ta čin brežiškega sreskega kmetijskega odbora mora dati pobudo ysem drugim kmetijskim odborom, da store enako. Zlasti pričakujemo, da ne bo držal rok križem naš lendavski kmetijski odbor.

Največja nesreča našega kmeta je baš rdečica. Svinjereja je po naših vaseh zelo lepo razvita in ni ga kmalu kraja, ki bi izvažal več svinj, kakor je baš naš srez. Bilo bi pa v tem oziru še mnogo boljše, ako ne bi rdečica pobrala vsako leto na stotine svinj. Marsikateri siromak, ki si redi nekaj svinj, da pride do denarja, je ob svinje, ko začne razsajati nesrečna rdečica. Niso redki primeri, da temu ali onemu gospodarju vsako leto pobere rdečica vse svinje. Baš lansko leto je bilo v tem pogledu prav nesrečno; v nekaterih vaseh je rdečica uničila polovico svinj. Kako strašna šiba je to za kmeta zlasti v današnjih hudih časih, se ne da dovolj poudariti. Lahko rečemo, da gre v izgubo milijonska vrednost vsako leto. Ali ne zahteva tedaj to vprašanje vse pozornosti?

Nujno potrebno je, da se začne pri nas neizprosni boj proti rdečici.

Predvsem je potrebno, da se pri nas vdomači cepljenje. Naš kmet je v tem pogledu še starih nazorov. Ne verjame v napredek. Cepljenje je v naših krajih razmeroma še zelo redko zaradi nevednosti našega kmeta. Drugi vzrok pa je še ta, da naš kmet prerad stiska dinar. Škoda se mu zdi 30 Din, a škode ima 3000 Din. Potrebno je torej dvoje: treba je omogočiti, da bodo gospodarji lahko dajali cepiti svoje svinje po čim nižji ceni. Tu naj priskoči na pomoč sreski kmetijski odbor in ljudstvo je treba o tem natančneje poučiti. Bilo bi še skoro najbolje, da se uvede obvezno cepljenje. Uspehi gotovo ne bi izostali in ti bi naše gospodarje najhitreje vzdramili iz starih predsodkov.

Ljudstvu je treba pouka! Videli smo plakate o škodljivosti koruznega molja, knjige in brošure, uradne razglase o zatiranju sadnih škodljivcev, ni se pa doslej posvečala potrebna pozornost svinjski rdečici, ki ugonablja našega kmeta. Uspehi ne bodo izostali, ako se vsi poklicni činitelji lotijo dela. V hleve je spraviti več snage; z živalmi je treba pravilno ravnati in jih pravilno krmiti. Vse to vpliva na razvoj svinje. Želeli bi torej, da se začne proti tej nesreči našega kmetovalca vsestranska borba s cepljenjem svinj in s potrebnim poukom.

Agrarna zemlja. Kakor izvemo, je lendavsko veleposestvo poslalo vse pogodbe o odkupu agrarne zemlje v odobritev kraljevski banski upravi. Pogodbe bodo kmalu odobrene in se bo nato takoj izvršil zemljejnizi prenos na kupce. Tako bodo dosedanj kupci imeli zadeve pri kupnji agrarne zemlje kmalu urejene.

Prekmurske ceste so še vedno slabe. Poštni avtobusni promet v Rogaševce bo skoro gotovo ustavljen, čeprav je to edina zveza, ki jo imamo s tem delom naše krajine. Ljudje bodo na ta način v še večji meri hodili nakupovat in k zdravnikom v Avstrijo.

Nenavadno huda nesreča s kolesom. Te dni so se proti večeru pripeljali v Dolno Lendavo trije kolesarji. Pri pošti v Lendavi so zavili s ceste v stransko ulico. Obe poti se stekata tukaj v pravem kotu, a poleg tega stranska ulica precej strmo pada od glavne ceste. Vsak vozač mora voziti na tem mestu zelo počasi in previdno, sicer je nesreča neizbežna. Navedeni trije kolesarji pa so vozili zelo hitro. Dva sta sicer pot prevozila srečno, tretji pa je padel s strašnim zaletom na trdo cesto, kjer je obležal. Hudo ranjenega in nezvestnega moža so takoj prenesli v bližnjo hišo in poklicali zdravnika, ki pa se je zaman trudil, da bi spravil ponesrečenca k zavesti. Ponesrečenec je okoli 45 let stari posestnik Zver iz Lipe, ki so ga, ker se po enournem zdravnikovem trudu ni zavedel, naložili na avtomobil in odpeljali domov v Lipo.

Iz Lucove nam pišejo: Tukajšnji gostilničar g. Štefan Balek je 1. t. m. odšel v Severno Ameriko. Pred desetimi meseci je prišel v domovino z družino, sedaj se je pa vrnil sam nazaj. — Nedavno bi moralo biti pri nas svatovanje. Svati so že bili pozvani na svatbo, naenkrat se je pa nevesta skesala in ni hotela iti pred g. župnika. Pravijo, da zaradi tega, ker se je njen bivši ženin vrnil iz Južne Amerike.

Belokrajinski glasnik

Ustanovitev novega sreza s sedežem v Metliki. Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje posle predpisal in proglasil zakon o ustanovitvi novega sreza metliškega s sedežem v Metliki. V novi srez pridejo občine Božakovo, Črešnjavec, Gradac, Lokve, Metlika, Podzemelj, Radovica in Suhor, vse iz črnomeljkega sreza, iz jastrebarskega sreza pa občina Radotovica.

Sedemnajsti otrok se je rodil ženi posestnika Štrclja v Labini pri Planini v Beli Krajini. Z novorojenčkom vred je živih 16 otrok. Tako z naraščanjem obdarovana družina bi v sedanjih hudih časih pač zaslužila nagrado.

NAŠI NA TUJEM

LEP ZBOR ROJAKOV V PORUHRJU.

Gelsenkirchen, maja.

Naše društvo sv. Barbare je imelo 19. aprila veliko zborovanje, ki se ga je udeležilo lepo število predsednikov obeh zvez. Obiskala sta nas tudi izseljenki komisar g. dr. Borislav Deželič in g. Pavel Bolha. Zborovanje je vodil načelnik društva in vodja mrliške blagajne, g. Koncilja, ki je z lepim nagovorom pozdravil vse prisotne, posebno pa člane in članice, ostale svojemu društvu zveste polnih 24 let in g. župnika tukajšnje fare, ki je dobra duša in rad pomaga našim brezposelnim rojakom, za kar smo mu prav hvaležni.

Potem je dal g. Koncilja besedo g. dr. Deželiču, ki se je spomnil našega rojaka Jožeta Grila, katerega smo prav pred zborovanjem položili v tujo zemljo, ki naj mu bo lahka! Razložil nam je stanje sedanje svetovne krize, ki jo tudi mi bridko občutimo. Pojasnil nam je tudi določila o zaščiti naših rojakov v tujini. Polagal nam je na srca, naj se bratsko ljubimo, kot bratje Jugoslovenci, in nas je opominjal, da mora prenehati vsako nasprotje proti eni ali drugi zvezi, zakaj sloga jači, nesloga tlači. Po njegovem lepem govoru smo zaklicali trikrat: »Živio naš kralj Aleksander I.!»

Nato je imel besedo g. Bolha, ki nam je enako dajal lepe nauke, posebno predsednikom obeh zvez. Poudarjal je, kako je potrebno sedaj v tej krizi, da smo edini in složni v vseh zadevah. Žal je še mnogo naših rojakov, ki tega ne razumejo.

Po teh lepih govorih in razgovorih smo sklenili skupno delo obeh zvez. Nadalje se je sklenilo, da odpotujejo naši otroci na počitnice v do-

movino. Pokroviteljstvo tega otroškega izleta bo prevzel g. dr. Deželič. Otroci bodo odpotovali v začetku avgusta. Upamo, da jih bo naša domovina lepo sprejela in skrbela zanje, da se bolje naučijo našega materinega jezika in spoznajo svojo domovino. Potem je bil imenovan za častnega člana Društva sv. Barbare g. dr. Deželič, ki je častno članstvo z veseljem sprejel.

Zborovanje, ki smo ga zaključili z lepim narodnim petjem, nam bo ostalo v najlepšem spominu.

ŽENSKI VESTNIK

KDAJ IN KAKO SEJEMO GRAH.

Grah sejemo spomladi med prvimi setvami. Sejemo ga v razdobjih dveh do treh tednov tudi maja in še junija meseca. Grah je več vrst: rani, srednjerani in pozni. Po obliki pa je: nizki, srednjevisoki in visoki. Zadnja potrebuje opore iz vej.

Pri nas pridelujemo grah na vrtu in na njivah. Vsejemo ga na vrtu na 120 cm široke gredice po štiri vrste, v jamice ali pa v vrste. Ko se prikaže iz zemlje, ga okoplamo; ko je visok do 15 cm, ga osujemo in visokim vrstam zatakujemo veje za oporo.

Kakor vsaka rastlina, ima tudi grah svoje škodljivce. Ti napadejo liste, korenine in zrnje. Liste napadajo male luskinaste žuželke, korenine pa nitkaste ličinke hitrega hrošča. Zrnje pa ima še hujšega sovražnika: do 5 mm dolgega hrošča, ki vrta zrnje. Za časa cvetja in tudi že prej se naseli na liste. Samica znese rumenkasta jajčka, in sicer na vsak strok samo po eno. Ko se ličinke izležejo, zlezejo v strok in si poiščejo zrno. Zrno, ki je dovolj močno, dozori z ličinko vred. V pozni jeseni se ličinke zabubijo; iz bub izležejo hrošči, ki ostanejo čez zimo v zrnju, spomladi pa zlezejo ven in se zopet razmnožujejo.

Paziti moramo zato, ko sejemo seme, da ga dobro pregledamo in odstranimo vse zrnje, v katerem je hrošč, kar vidimo po črni piki na zrnu. Zato je najbolje, da grah pred setvijo namočimo, da se napne, in tako lažje opazimo napadeno zrno. Dobro je pa tudi, da grah, ko smo ga namočili, denemo še za četrt ure v petrolej, s tem preprečimo, da nam ga miši ne pojedjo, ker jim petrolej smrdi.

Zemlja, v katero vsejemo grah, mora biti dobra in ne na sveže pognojena. V jeseni je treba pripraviti grede za grah in jih pognojiti s preperelim gnojem.

Za kuhinjo

Mozgovi cmočki na juhi. Štiri deke govejega mozga in dve deki sredice od belega, en dan starega kruha skupaj drobno sesekljaj. Nato prideni en rumenjaki, žlico kisle smetane, žličko moke, žličko drobno sesekljane peteršilja, ščepec soli in popra ter vse skupaj ugneti v testo. Ugnetenost pusti počivati pol ure. Potem še enkrat pregneti in oblikuj drobne cmoke; gotove pavaljaj v moki in jih zakuhaj v vrelo juho. Ko priplavajo vsi cmočki na vrh, pokrij lonec in ga postavi še za nekaj minut na kraj štedilnika, zakaj čim priplavajo cmočki na vrh juhe, ne smejo več vréti. Nato daj juho na mizo.

Pikantna omaka. V kozo deni za pol jajca sirovega masla, eno zvrhano žlico drobno sesekljane čebule in tri žlice kisa. Vse skupaj zavri in kuhaj nekaj minut. Ko se je kis pokuhal in je postalo maslo spet čisto, ga potresi z eno žlico moke. Mešaj nad ognjem, dokler ne postane omaka rumena. Tedaj zalij s pol litra juhe ali vode, dobro premešaj in pusti kuhati približno 20 minut. Potem prideni eno zvrhano žlico drobno zrezanih kislih kumaric in žlico sesekljane zelenega peteršilja, malo osoli in pusti, naj še enkrat prevre. To omako lahko daš h kuhani govedini.

ZANIMIVOSTI

OBGLAVLJENJE MORILCA TETZNERJA, KI JE ZAŽGAL SVOJO ŽRTEV.

V drugi polovici marca se je vršila pred porotnim sodiščem v Regensburgu obravnava proti 27letnemu Kurtu Tetznerju, ki je bil s svojo tri leta mlajšo ženo zasnoval peklenški načrt zažgati sebi podobnega možkega in pobegniti v svet, da bi mogla njegova žena dobiti visoko zavarovalnino. Tetzner je imel v Regensburgu knjigarno, ki je pa propadla tako, da je zašel v hudo stisko. V letu 1929. se je v 14 dneh zavaroval pri štirih zavarovalnicah za ogromne vsote. Plačal je prvi obrok, potem je pa začel iskati priložnosti za »nesrečno smrt«.

Oglašil je v nekem listu, da išče mladega samostojnega možkega, ki bi ga spremljal na njegovih vožnjah. Prijavilo se jih je mnogo in Tetzner si je izbral nekega Strobla iz Kamenic. Stroblu se je pa zadeva videla sumljiva in je službo odklonil. Novembra se je odpeljal Tetzner z avtomobilom proti Münchenu. Spotoma je srečal potepuha Ortnerja in ga povabil v svoj avto. Proti večeru sta se ustavila in Tetzner je dejal, da je nastala v motorju napaka. Dal je Ortnerju izvižaj, češ, naj leze pod avtomobil. Ko je Ortner prilezel izpod avtomobila, ga je Tetzner udaril po glavi, toda mož je vstal in pobegnil v bližnji gozd. Tetzner se je pognal za njim, a ga ni mogel dohiteti.

Nekaj dni pozneje se je zopet odpeljal z doma in blizu Bayreutha je dohitel nekega rokodelca, ga zvalil v avto in se odpeljal z njim proti Nürnbergu. Proti jutru je ustavil avto, češ, da mora naliti v rezervoar benzina. Rokodelec je bil tako zaspan in utrujen, da se ni zmenil za njegove besede. Ostal je v vozu, Tetzner je pa polil blatnike in ves zadnji del avtomobila z bencinom in avto zažgal. Nesrečni rokodelec je zgorel živ. Tetzner je krenil peš v Regensburg, odtod se je odpeljal najprej v München, potem pa v Pariz. Pred odhodom je obvestil ženo, da se mu je nakana posrečila, in ji svetoval, naj zahteva zavarovalnino, čim se raznese vest o avtomobilski nesreči. Ni mnogo manjkalo, da zavarovalnice niso sedle na sleparjev lep. Tetzner in njegova žena sta prišla pred porotno sodišče, ki je obsodilo njega na smrt, njo pa zaradi sokrivde na štiri leta ječe.

Preteklo soboto zjutraj je bil Kurt Tetzner v Regensburgu obglavljen. Obglavil ga je bavarski državni krvnik Reichardt iz Münchena, ki je odpravil ž njim na oni svet že 25. zločinca. Že ob 5. uri so se začeli ljudje zbirati pred sodno palačo. Naval množice je bil vedno večji in močna četa stražnikov je ljudi komaj toliko zadrževala, da je ostal vhod prost. Ob 6.30 je bil zbran ves sodni dvor in 6. novinarjev, ki so imeli dostop k usmrtilci. Pred oder giljotine so postavili mizo, na njo pa med dvema prižganimi svečama križ.

Nato so se odprla jetniška vrata, skozi katera je stopil v črni mrtvaški srajci in v spremstvu sodnega uradnika morilec Tetzner. Bil je mrtvaško blede in komaj je premikal noge. Najprej bi moral sedeti na stol pred giljotino, pa ni mogel. Morali so ga posaditi tjakaj. Začel se je ozirati po prisotnih, njegov motni pogled je blodil od drugega do drugega in se ustavil naposled na zagovorniku dr. Sauterju. Potem je Tetzner povsili glavo.

Še enkrat so prečitali smrtno obsodbo, potem je pa začel duhovnik opravljati svoje molitve in jih zaključil z očenašem. Krvnikova pomočnika sta odpela Tetznerja črni ovratnik ter mu zvezala roke na hrbtu in zavezala oči s črno ruto. Bilo je vse pripravljeno, da nastopi morilec svojo zadnjo pot. Grozna zavest, da preživlja zadnje minute, ga je bila pa tako pretresla, da niti vstati ni mogel. Poskusil se je dvigniti, pa je omahnil in se zgrudil na stol. S pomočjo krvnikovih pomočnikov je naposled le vstal. Komaj sta ga pa

krvnikova pomočnika izpustila, se je opotekel in, da ga nista prestregla, bi bil padel.

Krvnikova pomočnika sta ga prišla pod roke in odvela pod giljotino, ob kateri je stal krvnik. Čim je zgrabil morilca, je ta v smrtni grozi zakričal. Krvnik ga je hitro podrl in privezal na desko, ki jo je naglo potisnil pod giljotino. Tetzner je od groze okamenel, tako da se ni mogel več ganiti. Sledila je kratka strahotna pavza, ki se je pa videla prisotnim strašno dolga. Naposled se je krvnik odkril, stopil s cilindrom v roki korak naprej in izjavil, da je pravici zadoščeno.

× **Grozen potres v Rusiji ob perzijski meji.** V zakavkaški sovjetski republiki je izredno močan potres porušil te dni 12 mest in številne vasi do tal. Posebno so prizadeti trije okraji ob perzijski meji pri mestu Nahičevanu, ki je tudi samo trpelo veliko škodo. Potres je zahteval mnogo človeških žrtev, vendar pa točno število še ni znano. Samo v mestu Nasirvasu je bilo ubitih 80 oseb, nad 150 pa deloma hudo, deloma lahko ranjenih. Mnogo hiš je izginilo s tal. V številnih hišah sploh ne bo mogoče več prebivati. Prebivalstvo tabori kljub neugodnim vremenskim razmeram na prostem.

× **Strašna eksplozija v Južni Ameriki.** V mornarskem arzenalu v Nicheroyju v Braziliji se je pripetila v kemičnem oddelku silna eksplozija. Ubitih je bilo 180 delavcev in 2000 ranjenih. Poslopja v bližini so poškodovana. Eksplozija je bila tako močna, da je pritisk vrgel več ljudi v morje, kjer so utonili. Strahoviti pok je bilo slišati 50 kilometrov daleč. Vse šipe v okrožju več kilometrov so popokale.

× **Kaznovani na 30 noči zapora.** Kakor poroča ameriško časopisje, so se morali nedavno zagovarjati pred sodnikom Goodmanom v mestu Jakimi v Zedinjenih državah trije fantje, ker jih je zalotil stražnik pijane na cesti. Slavili so namreč god nekega svojega prijatelja in so god seveda tudi primerno zalili s prepovedanim alkoholom. Pred sodnikom so fantje v ganljivih besedah opisovali, kako bodo nesrečni, če bodo kaznovani; izgubili bodo svoje službe, tako da ne bodo mogli živeti ne sami, še manj pa bodo mogli podpirati svoje starše. Zaradi teh okolnosti je sodnik razsodil, da ne bodo zaprti 15 dni, kakor to določa zakon, ampak 30 noči, da bodo podnevi lahko opravljali svoje službe. Fantje se morajo sedaj vsak večer ob osmih javiti v jetnišnici, kjer ostanejo do sedmih zjutraj.

Listnica uredništva

Dvor. Mi smo vedno pisali le to, kar je točno ugotovljeno po preiskavi. Tu se ne da nič »glahati«. Le verjemite nam!

Oplopnica. Baš ob zaključku redakcije prejeli. Prihodnjič gotovo!

Gorica pri Puconcih. Zakaj se niste podpisali? Mi moramo vedeti, kdo je pisec.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Za vsak primer.

Milan: »Sitnica si, da veš!«

Vera: »Oh, zmerjaš me! Nočem več ostati pri tebi, grem k svoji materi.«

Milan: »Dobro, le pojdi, tukaj imaš denar za potovanje.«

Vera: »Hvala, toda daj mi tudi denar za povratek!«

V soli.

»Ni vse zlato, kar se svetli«, pripoveduje učitelj. »Ali mi lahko navedeš kak primer, Mihec?«
Mihec: »Vaše hlače, gospod učitelj!«

Če je že tako.

Oče: »Lump, niti dinarja ne dobiš več od mene. Zapomni si, od danes si zame mrtev!«

Sin: »Daj mi tedaj vsaj za dostojen pogreb!«

Hlapec gre.

Zdravnik: «Ali gresite kaj na blato?»

Bolnica: «Jehata, kako bom revica šla, sem hlapca poslala!»

Prijatelja.

Duhek: «Vzemi to cigareto! Take so za moje prijatelje!»

Muhek: «Daj mi rajši eno tistih, ki so zate!»

MALI OGLASI

Dlačice na bradi itd.

Vas ženirajo, cenjene dame ter Vam kvarijo lepoto, eleganco in sramežljivost. «Venera»-eliksir Vas reši v nekaj sekundah brez opasnosti in bolečin vseh nepotrebnih dlačic. Naročite eliksir še danes, zakaj ne bo Vam žal. Stekleničica eliksirja 10 Din (proti vnaprejšnjemu plačilu) ali 18 Din (po povzetju), dve stekleničici 28 Din in tri stekleničice 38 Din. Razpošiljalec: R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška ulica št. 10 a (Janševa ulica št. 27). 143

Prodajam posestvo,

oddaljeno pol ure od župnijske cerkve v št. Lambertu, železniška postaja Sava, na katerem je mogoče rediti pet odraslih goved in h kateremu spada tudi zarasel gozd, za 40.000 Din. Josip L a z a r, Kobiljek (Sava pri Litiji). 197

Večja množina obročnega železa (valjanca)

od 4 do 8 m dolgega, 1 do 1½ mm debelega in 18 do 20 mm širokega, primerne za obijanje in za škafarski obrt, se poceni odda. — Vprašanja pod «Obročno železo» na oglasni oddelek «Domovine» v Ljubljani. 182

2500 dinarjev

zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v svojem okolišu ljudi. Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 160

35 oralov mereče posestvo

(gospodarska poslopja, sadonosnik, travniki, njive in gozd) se z vsem inventarjem vred zaradi družinskih razmer prodaja za 45.000 Din. Posestvo, ki ga leži en del v hribu, se lahko prevzame takoj. Ponudbe sprejema uprava «Domovine». 196

Naprodaj je posestvo

pri Devici Mariji v Polju pod Ljubljano zaradi družinskih razmer. Posestvo je oddaljeno od župnijske cerkve in od železniške postaje četrte ure ter sestoji iz hiše, hleva, dveh svinjakov, dveh kozolcev in skednje, potem njiv, travnika, gozdov in lepega sadnega vrta. Na hišnem dvorišču je vodnjak. Cena po dogovoru. Kdor se zanima za nakup, si posestvo lahko ogleda med časom štirinajstih dni. Prodajalec naslov pove uprava «Domovine». 189

Slepar

prodaja pod mojim imenom ničvredno mast proti kurjim očesom. Moji potniki naj se Vam izkažejo z legitimacijo zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ki se glasi na moje ime. Vsakdo, ki ga je slepar opeharil, dobi od mene lonček «Radio-Balzama» brezplačno, ako pošlje lonček in navodilo sleparske maže. Še vedno jamčim za dobroto «Radio-Balzama», nikakor pa ne za tuje potvorbe. Rešite se kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd. z mojim balzomom. Lonček 10 Din (proti vnaprejšnjemu plačilu) in 18 Din (po povzetju). Dva lončka 28 in trije lončki 38 Din. — Balzam razpošilja franco: R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška ulica št. 10 a. 190

Oblastveno koncesionirana

Šoferska šola Goljko Pipenbacher,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. Zahtevajte informacije! 140

Nove harmonike

izdeluje in vse glasbene instrumente popravlja J a n c v Ljubljani, Bohoričeva ulica št. 9. 195

Kamera

je najzanesljivejši spemljevalec na vseh izletih in potovanjih. Kamere razpošilja trdka Stermecki po sledečih cenah: Šolski foto 98 Din, «Box-Tengor» 180 Din, Klap-kamera 350 Din, «Agfa-Billy» 570 Din, «Fotar Anastigmat» 725 Din, «Agfa Standard» 1116 Din, «Autoknips» 62 Din in ves pribor po zelo nizkih cenah.

Trgovski dom Stermecki CELJE št. 97.

Veliki, ilustrirani cenik zastoj!

Kri postane ponovno zdrava

po čiščenju s specialnim ekstraktom (kot je «Kalefluid» D. Kaleničenka) od življenskih žlez mladih živali. «Kalefluid» je močno naravno sredstvo ter nasičava organizem z življenje tvornimi vitamini, ki čistijo kri, odstranjajo iz nje otrovne elemente, jačijo živčni sistem, moč in apetit in odpravljajo torej same vzroke bolezni. Bolnik se počuti po enotedenskem zdravljenju močnejšega, po treh tednih občuti veliko izboljšanje, po dovršenem polnem tečaju pa se mu vrne zdravlje in moč, tako da uživa prejšnji bolnik vse radosti mladega in zdravega človeka.

Brezplačno razpošiljamo brošuro «Preporodaj». Obrniti se je treba na naslov: Beograd, Kralja Milana 15, biro «Kurir», Miloš Marković.

«Kalefluid» se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah. Prodajati se je začel tudi v manjših steklenicah po 60 Din. 178

GAZELA TERPENTINOVNO MILO PERE NAJUSPEŠNEJE.

Dobite ga v vsaki boljši trgovini.

Kajenje je strup.

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi «Ex-tabletami». Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je porabljal naše tablete, ki so popolnoma neškodljive. 1 ovoj stane 30 Din in poština. Popolna kura 5 zavojev 145 Din (10 zavojev 200 Din). Pišite še danes ponje!

Proti pijančevanju je Trezocinol

edino zanesljivo delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo. Zavoji po 45 in 75 Din. Popolna kura 200 Din.

Naslov za naročila obeh preparatov: Aurora, Sekt. 39, Novi Sad, Železniška ulica br. 38. 86

Postala Zlatica je lepotica,
na plesu moškim srcem je kraljica.
Zar nje oči, vonj las in oblačila
sta vse plesalce mlade osvojila.

In vsi so na uho ji šepetali:
»Vi, gospodična, vi ste naj...«
A Zlatica se je samo smehljala
in mislila: Le Zlatorogu hvala!

O! zlata Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!
(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

Za mesec maj

udobni in lahki čevlji

Rata

199.-

Vrsta 2645-28

Apartni čevlji za izprehode s polvisokim podpetnikom, jako ugodni. Izdelani so iz črnega matboka z lakom ali iz drap usnja z rjavim.

199.-

Vrsta 9805-61

Odpri čevlji za izprehode, dovršen pomladanski model. Okrašeni s pasicami in sponami. Izdelani iz laka ali v modrih svetlih barvah.

199.-

Vrsta 9875-62

Ugodni čevlji k lahkim kostumom. Apartni okus s pasicami na lak z imitacijo kačje kože in na svetlih raznobarnih briljantnih usnjih.

169.-

Vrsta 1937-22

Vam, ki ste izpostavljeni strapacu, je treba za pomlad lažjih čevljev. Evo jih s stanovitnim podplatom, za neverjetno nizko ceno. 235 Ur.

249.-

Vrsta 6627-08

Eleganten, udoben čevlji za odličnega gospoda. Sportniki na terenu in oni na tribunah ne morejo biti brez čevljev te oblike.

Živinorejci!

Uporabljajte pri svoji živini redilno in zdravilno ribje olje! Dobiva se pri tvrdki A. Volk v Ljubljani v originalnih pločevinastih ročkah po 5 litrov. - Zahtevajte ponudbo!

TEOD. KORN, Ljubljana, Poljanska c. 8

(prej Henrik Korn) krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave, naprava strelvodov, kopalniške in klozetne naprave.

Najnovejše dvokoles z motorčkom 1 1/2, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrati in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

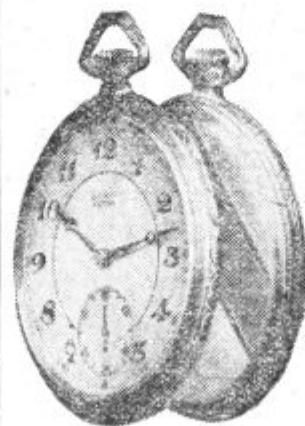
L. Mikuž

L J U B L J A N A
Mestni trg 15

DEŽNIKI
NA MALO - NA VELIKO

Ustanovljeno 1839

Telefon 2282

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. Suttner
Ljubljana 5
Prešernova ulica št. 4.

Tvrdba razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.

Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrirani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštne prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro svetovnoznana tvrdka

H. SUTTNER
LJUBLJANA 5

Prešernova ulica št. 4.

Zadnje novosti prstanov, verižic, zapestnic, nprsnih igel (brož) itd.

Predelavanje zlatih stvari; izdelovanje tudi po želji.

Tvrdba razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Zahtevajte veliki ilustrirani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštne prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

PEUGEOT

BICIČI - MOTOCIKLI

brezkonkurenčni v izdelavi, materialu in trpežnosti zato najcenejši

Ivan Šribar, Ljubljana, Gosposvetska c. št. 13

Podružnica v Domžalah.

SANATORIJ V MARIBORU

Gosposka ulica št. 49

Telefon 2358

Lastnik in vodja:

primarij dr. Cernič
specijalist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“ jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig.

Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80, tretji 60 Din.

Ni lepšega dekleta, kot je Slovenka v narodni noši

Svila za krila, kakor tudi svileni robci z resami so pravkar došli.

Vzorci so posnели po starih narodnih nošah.

A. E. Škaberne
Ljubljana

J. Brunčič pleskarstvo in ličarstvo Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 23

izvršuje vsa plesarska in ličarska dela po solidnih cenah. Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi, ter se cenj. občinstvu toplo priporoča.

Glasbila za vse!

Violine od Din 89.-
Gitare od Din 199.-
Trompete od Din 480.-
Harmonike od Din 85.-

Kromatične in klavirske harmonike, jazz-instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK

največje in najcenejše odpr. tvrdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezplačen pouk v sviranju.

Navodila v ceniku.